

INFORME ANUAL DE GOVERN CORPORATIU – 2018

CRITERIA CAIXA, S.A., SOCIEDAD UNIPERSONAL

DADES IDENTIFICATIVES DE L'EMISSOR

DATA FINAL DE L'EXERCICI DE REFERÈNCIA: 31/12/2018

CIF: A63379135

Denominació social: CRITERIA CAIXA, S.A., SOCIEDAD UNIPERSONAL

Domicili social: PLAÇA WEYLER, NÚM. 3, PALMA

**INFORME ANUAL DE GOVERN CORPORATIU D'ALTRES ENTITATS –
DIFERENTS DE LES CAIXES D'ESTALVIS O SOCIETATS MERCANTILS
ESTATALS O ENTITATS PÚBLIQUES – QUE EMETEN VALORS QUE ES
NEGOCIEN EN MERCATS OFICIALS**

A ESTRUCTURA DE LA PROPIETAT

A.1 Detall dels accionistes o partícips més significatius de la seva entitat en la data de tancament de l'exercici:

Nom o denominació social de l'accionista o partícp	% sobre capital social
FUNDACIÓ BANCÀRIA CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"	100

A.2 Indiqui, si escau, les relacions de caràcter familiar, comercial, contractual o societari que hi ha entre els accionistes o partícips significatius, en la mesura que siguin conegudes per l'entitat, llevat que siguin escassament rellevants o derivin del gir o tràfic comercial ordinari:

NIF o CIF	Noms o denominacions socials relacionats	Tipus de relació	Breu descripció
	* Vegeu Nota a l'Apartat G		

A.3 Indiqui, si escau, les relacions de caràcter comercial, contractual o societari que hi ha entre els accionistes o partícips significatius i l'entitat, llevat que siguin escassament rellevants o derivin del gir o tràfic comercial ordinari:

Noms o denominacions socials relacionats
FUNDACIÓ BANCÀRIA CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA, "LA CAIXA"

Tipus de relació: SOCIETÀRIA.

Breu descripció: Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" és l'Accionista Únic de la Societat.

A.4 Indiqui si hi ha qualsevol restricció (estatutària, legislativa o de qualsevol índole) a la transmissibilitat de valors o qualsevol restricció al dret de vot. En particular, es comunicarà l'existència de qualsevol tipus de restriccions que puguin dificultar la presa de control de la societat mitjançant l'adquisició de les seves accions en el mercat, així com els règims d'autorització o comunicació prèvia que, sobre les adquisicions o transmissions d'instruments financers de la companyia, li siguin aplicables per normativa sectorial:

Sí ✓

No

Descripció de les restriccions
<p>TRANSMISSIÓ DE PARTICIPACIONS EN EL CAPITAL: Les limitacions a la transmissibilitat de les accions es recullen a l'article 9 dels Estatuts Socials. Són lliures les transmissions que s'efectuïn a favor de: (i) altres accionistes; (ii) el cònjuge, els ascendents o els descendents de l'accionista transmissor; i (iii) societats que pertanyin al mateix grup de societats que l'accionista transmissor. Excepte en aquests casos, l'accionista que es proposi transmetre les seves accions de la Societat haurà de comunicar-ho per escrit a l'òrgan d'administració indicant el nombre, classe i sèrie de les accions que vol transmetre, el nom, el domicili i la nacionalitat de la persona a qui vol transmetre-les, el preu o contraprestació de cada acció i les condicions de l'operació. En els terminis i de conformitat amb el procediment previst als Estatuts Socials, els accionistes restants tindran dret d'adquisició preferent.</p>
<p>EXERCICI DE DRETS DE VOT: No hi ha restriccions a l'exercici dels drets de vot de les accions de CRITERIA CAIXA, S.A.U.</p>

B JUNTA GENERAL O ÒRGAN EQUIVALENT

- B.1 Enumeri el quòrum de constitució de la junta general o òrgan equivalent establerts als estatuts. Descrigui en què es diferencia del règim de mínims previst a la Llei de Societats de Capital (LSC) o la normativa que hi sigui aplicable.

De conformitat amb l'article 16 dels Estatuts Socials, la junta general quedarà vàlidament constituïda, en primera convocatòria, quan els accionistes presents o representats tinguin, almenys, el 25% del capital subscrit amb dret a vot. En segona convocatòria és vàlida la constitució, sigui quin sigui el capital que hi concorri. Per tal que la junta general, ordinària o extraordinària, pugui acordar vàlidament l'emissió d'obligacions, la supressió o limitació del dret de subscripció preferent, l'augment o la reducció de capital, la transformació, fusió, escissió, cessió global d'actiu i passiu i trasllat de domicili a l'estranger, així com qualsevol modificació dels Estatuts Socials, caldrà, en primera convocatòria, la concurrència d'accionistes, presents o representats, que posseeixin, almenys, el 50% del capital subscrit amb dret a vot. En segona convocatòria, serà suficient la concurrència del 25% d'aquest capital. Tot això, sens perjudici d'altres supòsits establerts a les Lleis i, en particular, les Lleis especials que siguin aplicables a la Societat.

Avui dia, la Societat té un únic accionista i, per tant, en aquest sentit s'aplica el règim previst al Text Refós de la Llei de Societats de Capital.

- B.2 Expliqui el règim d'adopció d'acords socials. Descrigui en què es diferencia del règim previst a la LSC o a la normativa que hi sigui aplicable.

De conformitat amb l'article 18 dels Estatuts Socials, els acords de la Junta s'adoptaran per majoria simple dels vots dels accionistes, presents o representats a la Junta General. Un acord s'entendrà adoptat quan obtingui més vots a favor que en contra del capital present o representat a la Junta.

El règim d'adopció d'acords de junta general, previst a l'article 18 dels Estatuts Socials, és el mateix que el previst a la Llei de Societats de Capital.

La Societat té, actualment, la condició d'unipersonal.

- B.3 Indiqui breument els acords adoptats a les juntes generals o òrgans equivalents celebrats durant l'exercici a què es refereix aquest informe i el percentatge de vots amb què s'han adoptat els acords.

Les decisions de l'accionista únic de la Societat durant el 2018 han estat:

25/01/2018: Distribució de reserves (altres reserves) per un import de 100 milions d'euros.

15/03/2018: (i) Delegació al Consell d'Administració de la facultat d'emetre valors de renda fixa o instruments de deute de naturalesa anàloga, per un import conjunt de fins a tres mil milions (3.000.000.000) d'euros. (ii) Reelecció de l'auditor de comptes extern de la Societat per a l'exercici social de 2019. (iii) Modificació de l'article 26è dels

Estatuts Socials relatiu a la remuneració dels membres del Consell d'Administració de la Societat.

24/05/2018: Aprovació dels comptes anuals individuals i consolidats corresponents a l'exercici tancat a 31 de desembre de 2017 i els seus respectius informes de gestió. Aprovació de la gestió dels administradors durant l'exercici 2017. Aplicació del resultat de l'exercici 2017. Aprovació de la subscripció íntegra de l'augment de capital per compensació de crèdit a la societat andorrana Els Arbres de la Tardor, S.L.U., participada íntegrament per Criteria Caixa, S.A.U.

13/12/2018: Modificació de l'article 26è dels Estatuts Socials relatiu a la remuneració dels membres del Consell d'Administració de la Societat.

B.4 Indiqui si a les juntes generals o òrgans equivalents celebrats en l'exercici hi ha hagut algun punt de l'ordre del dia que els accionistes no hagin aprovat.

No hi ha hagut cap punt de l'ordre del dia que l'Accionista únic de la Societat no hagi aprovat.

B.5 Indiqui l'adreça i forma d'accés al web de l'entitat i a la informació sobre govern corporatiu.

La informació sobre govern corporatiu de Criteria Caixa, S.A.U. està disponible al web corporatiu de la Societat (www.criteriacaixa.com).

B.6 Assenyali si s'han celebrat reunions dels diversos sindicats, que, si escau, hi hagi, dels tenidors de valors emesos per l'entitat, l'objecte de les reunions celebrades durant l'exercici a què es refereix aquest informe i els principals acords adoptats.

Durant l'exercici 2018, no hi ha hagut reunions de sindicats d'obligacionistes.

C ESTRUCTURA DE L'ADMINISTRACIÓ DE L'ENTITAT

C.1 Consell o òrgan d'administració

C.1.1 Detalli el nombre màxim i mínim de consellers o membres de l'òrgan d'administració previstos als estatuts:

Nombre màxim de consellers/membres de l'òrgan	20
Nombre mínim de consellers/membres de l'òrgan	8
Nombre de consellers/membres de l'òrgan fixat per la junta o assemblea	17
Observacions	Actualment hi ha 2 vacants al Consell d'Administració.

C.1.2 Completi el quadre següent sobre els membres del consell o òrgan d'administració, i la seva diferent condició:

CONSELLERS/MEMBRES DE L'ÒRGAN D'ADMINISTRACIÓ

Nom o denominació social del conseller/membre de l'òrgan d'administració	Representant	Última data de nomenament
Isidre Fainé Casas	-	18/12/2013
Alejandro García-Bragado Dalmau	-	26/06/2014
Javier Godó Muntañola	-	26/06/2014
José Antonio Asiáin Ayala	-	18/12/2013
Marcos Contreras Manrique	-	18/12/2013
Jean-Louis Chaussade	-	18/12/2013
Isabel Estapé Tous	-	18/12/2013
Francisco Javier García Sanz	-	18/12/2013
Eugenio Gay Montalvo	-	16/03/2017
Víctor Grífols Roura	-	26/06/2014
Josep-Delfí Guàrdia Canela	-	18/12/2013
Heinrich Haasis	-	18/12/2013
Francesc Homs Ferret	-	18/12/2013
Juan José López Burniol	-	26/06/2014
Josep Joan Simón Carreras	-	18/12/2013

C.1.3 Identifiqui, si escau, els membres del consell o òrgan d'administració que assumeixen càrrecs d'administradors, representants d'administradors o directius en altres entitats que formen part del grup de l'entitat:

Nom o denominació social del conseller / membre de l'òrgan d'administració	Denominació social de l'entitat del grup	Càrrec
Isidre Fainé Casas	Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" Inmo Criteria Caixa, S.A.U. Caixa Capital Risc, S.G.E.I.C., S.A.	President del Patronat Vicepresident I President
Javier Godó Muntañola	Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa"	Patró
Francesc Homs Ferret	Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" Inmo Criteria Caixa, S.A.U.	Patró Vicepresident II
Juan José López Burniol	Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" Inmo Criteria Caixa, S.A.U. Saba Infraestructuras, S.A.	Vicepresident Vicepresident III Conseller
Eugenio Gay Montalvo	Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa"	Patró
Isabel Estapé Tous	Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa"	Patrona

Alejandro García-Bragado Dalmau	Saba Infraestructuras, S.A.	Conseller
---------------------------------	-----------------------------	-----------

C.1.4 Completi el quadre següent amb la informació relativa al nombre de conselleres que integren el consell d'administració i les seves comissions, així com la seva evolució al llarg dels últims quatre exercicis:

Nombre de Conselleres				
	Exercici 2018 Nombre / %	Exercici 2017 Nombre / %	Exercici 2016 Nombre / %	Exercici 2015 Nombre / %
Consell d'Administració	1 6,66%	1 6,66%	1 6,66%	1 5,88%
Comissió executiva	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.
Comissió d'Auditoria i Control	1 33,33%	1 33,33%	1 33,33%	1 33,33%
Comissió de Nomenaments i Retribucions	1 33,33%	1 33,33%	1 33,33%	1 33,33%

C.1.5 Indiqui si la societat té polítiques de diversitat en relació amb els òrgans d'administració, direcció i supervisió de l'empresa en relació amb qüestions com, per exemple, l'edat, el gènere, la discapacitat o la formació i experiència professionals. Les entitats petites i mitjanes, d'acord amb la definició que conté la Llei d'Auditoria de Comptes, hauran d'informar, com a mínim, de la política que tinguin establerta en relació amb la diversitat de gènere.

Sí ✓

No

Polítiques parcials

En cas afirmatiu, descriu aquesta política de diversitat, els seus objectius, les mesures i la manera com s'ha aplicat i els seus resultats en l'exercici. També s'han d'indicar les mesures concretes que hagin adoptat l'òrgan d'administració i la comissió de nomenaments i retribucions per aconseguir una presència equilibrada i diversa de consellers o administradors.

En data 13 de desembre de 2018, el Consell d'Administració de la Societat va aprovar la Política de Diversitat i Inclusió del Grup Criteria, que té com a objectiu establir les directrius per promoure: (i) una cultura de respecte a la diversitat; (ii) la igualtat laboral; i (iii) la no discriminació i inclusió laboral a la Societat.

A aquest efecte, la Societat ha adoptat mesures tendents a garantir la diversitat i inclusió laboral com ara: (i) la implementació de polítiques i

pràctiques de selecció, contractació, remuneració, promoció, formació, classificació professional i altres condicions laborals, tenint en compte criteris de mèrit i capacitat en relació amb els requisits del lloc de treball, fomentant que tot el personal pugui assolir el màxim de les seves potencialitats d'acord amb els principis de mèrit, capacitat i comportament professional; (ii) el foment d'un entorn de treball inclusiu i basat en la col·laboració i el respecte per evitar qualsevol tipus de discriminació deliberada o no intencionada; (iii) el foment d'un ambient de treball sense assetjament, en què es prohibeix terminantment utilitzar termes o referències sexistes o discriminatoris en qualsevol tipus de comunicació; (iv) el respecte de la conciliació necessària entre les exigències de la vida personal i laboral de les persones que integren la Societat; i (v) la implementació d'un canal de consultes i denúncies, regit pels principis de respecte i confidencialitat, a través del qual els empleats de la Societat poden consultar o denunciar, en qualsevol moment, qualsevol conducta contrària al que disposa el Codi Ètic de la Societat o la comissió d'un possible il·lícit penal.

Pel que fa al Consell d'Administració, la Societat està compromesa que, amb la selecció de candidats, s'aconsegueixi una composició diversa i equilibrada en el seu conjunt que enriqueixi la presa de decisions i aportí punts de vista plurals al debat dels assumptes de la seva competència. Per fer-ho, el Consell d'Administració ha assumit el compromís de promoure la diversitat a la seva composició i, amb aquest objectiu, es valoraran candidats el nomenament dels quals afavoreixi que els consellers tinguin capacitats, coneixements, orígens, edat i gènere diferents. Els criteris de diversitat s'escolliran tenint en compte la naturalesa i complexitat dels negocis que desenvolupa el Grup, així com el context social i ambiental en què és present. En el procés de selecció de candidats, s'evitarà qualsevol tipus de biaix que pugui implicar cap mena de discriminació, entre d'altres, per raons de sexe, origen, edat o discapacitat.

En cas que la societat no apliqui una política de diversitat, expliqui les raons per les quals no ho fa.

C.1.6 Completi el quadre següent respecte a la remuneració agregada dels consellers o membres de l'òrgan d'administració, meritada durant l'exercici:

	Milers d'euros	
Concepte retributiu	Individual	Grup
Retribució fixa	3.810	485
Retribució variable	0	0
Dietes	0	0
Altres remuneracions	0	0
TOTAL:	3.810	485

C.1.7 Identifiqui els membres de l'alta direcció que no siguin al seu torn consellers o membres de l'òrgan d'administració executius, i indiqui la remuneració total meritada a favor seu durant l'exercici:

Nom o denominació social	Càrrec
Marcelino Armenter Vidal	Director General
Jaume Giró Ribas	Membre del Comitè Estratègic de Presidència
Javier José Paso Luna	Sotsdirector General
Óscar Valentín Carpio Garijo	Sotsdirector General Adjunt
Xavier Moragas Freixa	Sotsdirector General Adjunt
Enrique Goñi Beltrán de Garizurieta	Adjunt a Presidència

Remuneració total alta direcció (milers d'euros)	4.769
--	-------

C.1.8 Indiqui si els estatuts o el reglament del consell estableixen un mandat limitat per als consellers o membres de l'òrgan d'administració:

Sí	No ✓
Nombre màxim d'exercicis de mandat	Quatre (4) anys, i els poden reelegir indefinidament per períodes d'igual durada.

* Vegeu Nota a l'Apartat G.

C.1.9 Indiqui si els comptes anuals individuals i consolidats que es presenten per a la seva formulació al consell o òrgan d'administració estan certificats prèviament:

Sí

No ✓

Identifiqui, si escau, la persona o persones que han certificat els comptes anuals individuals i consolidats de l'entitat, per a la seva formulació pel consell o òrgan d'administració:

NIF	Nom	Càrrec

C.1.10 Expliqui, si n'hi ha, els mecanismes establerts pel consell o òrgan d'administració per evitar que els comptes individuals i consolidats que formuli es presentin a la junta general o òrgan equivalent amb excepcions a l'informe d'auditoria.

La Comissió d'Auditoria i Control és l'encarregada de vetllar per l'elaboració correcta de la informació financera i entre les seves funcions hi ha les següents, que porten implícit evitar l'existència d'informes d'auditoria amb excepcions:

- (i) Servir de canal de comunicació entre el Consell d'Administració i els auditors, avaluar els resultats de cada auditoria i les respostes de l'equip de gestió a les seves recomanacions i mitjançar en els casos de discrepàncies entre aquells i aquest en relació amb els principis i criteris aplicables a la preparació dels estats financers, així com examinar les circumstàncies que, si escau, hagin motivat la renúncia de l'auditor.

- (ii) Establir les oportunes relacions amb els auditors de comptes per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la independència d'aquests, perquè siguin examinades per la Comissió d'Auditoria i Control, i qualssevol altres relacionades amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, així com aquelles altres comunicacions previstes a la legislació d'auditoria de comptes i a les normes tècniques d'auditoria.
- (iii) Supervisar el compliment del contracte d'auditoria, procurant que l'opinió sobre els Comptes Anuals i els continguts principals de l'informe d'auditoria estiguin redactats de manera clara i precisa.
- (iv) Revisar els comptes de la Societat i la informació financera periòdica que hagi de subministrar el Consell als mercats i als seus òrgans de supervisió i, en general, vigilar el compliment dels requisits legals en aquesta matèria i l'aplicació correcta dels principis de comptabilitat generalment acceptats, així com informar amb caràcter previ el Consell d'Administració sobre la informació financera periòdica i les propostes de modificació de principis i criteris comptables suggerits per la direcció.

C.1.11 El secretari del consell o de l'òrgan d'administració té la condició de conseller?

Sí

No ✓

* Vegeu Nota a l'Apartat G.

C.1.12 Indiqui, si escau, els mecanismes establerts per preservar la independència de l'auditor extern, els analistes financers, els bancs d'inversió i e les agències de qualificació, incloent-hi com s'han implementat a la pràctica les previsions legals.

La Comissió d'Auditoria i Control és l'encarregada d'elevat al Consell d'Administració, per sotmetre a l'Accionista Únic, les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució dels auditors externs de comptes d'acord amb la normativa aplicable a la Societat, així com les seves condicions de contractació, i recollir-ne regularment informació sobre el pla d'auditoria i la seva execució, a més de preservar la seva independència en l'exercici de les seves funcions.

La Comissió d'Auditoria i Control rep anualment dels auditors externs la declaració de la seva independència en relació amb l'entitat o entitats vinculades directament o indirectament, així com la informació dels serveis addicionals de qualsevol classe prestats i els honoraris corresponents que hagin percebut d'aquestes entitats l'auditor extern o les persones o entitats vinculades d'acord amb el que disposa la legislació sobre auditoria de comptes. Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Control emet anualment, amb caràcter previ a l'emissió de l'informe d'auditoria de comptes, un informe en què s'expressa una opinió sobre la independència dels auditors de comptes. Aquest informe conté, en qualsevol cas, la valoració de la prestació dels serveis addicionals a què fa referència aquest apartat, individualment considerats i en el seu conjunt, diferents de l'auditoria legal i en relació amb el règim d'independència o amb la normativa reguladora d'auditoria.

Amb l'objectiu de garantir el compliment de la normativa aplicable i la independència dels treballs d'auditoria, la Comissió d'Auditoria i Control i el Consell d'Administració de la Societat van aprovar la Política de Relació amb l'Auditor Extern, en què s'estableix, entre altres qüestions, el procediment detallat de selecció, contractació i proposta de nomenament dels auditors de comptes, una relació dels serveis prohibits i dels serveis aliens a l'auditoria legal, l'obligació de l'auditor de comptes d'emetre un informe addicional per a la Comissió d'Auditoria i Control en què s'estableixin els casos que consten detallats a la Política, la durada mínima de l'encàrrec d'auditoria i la regulació de les relacions entre l'auditor de comptes i la Comissió d'Auditoria i Control de la Societat. .

C.2 Comissions del consell o òrgan d'administració

C.2.1 Enumeri les comissions del consell o òrgan d'administració:

Nom de la Comissió	Nre. de membres
Comissió d'auditoria i control	3
Comissió de nomenaments i retribucions	3

C.2.2 Detalli totes les comissions del consell o òrgan d'administració, els seus membres i la proporció de consellers executius, dominicals, independents i altres d'externs que les integren (les entitats que no tinguin la forma jurídica de societat de capital no han d'emplenar la categoria del conseller al quadre corresponent i a l'apartat amb el seu règim jurídic i la manera com aquests compleixen les condicions de composició de la comissió d'auditoria i de la de nomenaments i retribucions):

COMISSIÓ D'AUDITORIA I CONTROL

Nom	Càrrec	Categoria
Marcos Contreras Manrique	President	Independent
Isabel Estapé Tous	Vocal	Independent *
Josep Joan Simón Carreras	Vocal	Dominical

* Vegeu Nota a l'Apartat G.

% de consellers dominicals	33,33%
% de consellers independents	66,67%
% d'altres d'externs	0%
Nombre de reunions	7

Expliqui les funcions, incloent-hi, si escau, les addicionals a les previstes legalment, que té atribuïdes aquesta comissió, i descriu'n els procediments i regles d'organització i funcionament. Per a cadascuna d'aquestes funcions, indiqui les seves actuacions més importants durant l'exercici i com ha exercit a la pràctica cadascuna de les funcions que té atribuïdes, ja sigui a la llei o als estatuts o altres acords socials.

D'acord amb el que estableixen els Estatuts, el Consell d'Administració va designar una Comissió d'Auditoria i Control que té les competències i regles de funcionament previstes en la normativa vigent. La Comissió d'Auditoria i Control està formada per Consellers no executius i composta per un mínim de 3 i un màxim de 5 membres, i almenys un dels membres és independent.

El Consell d'Administració va designar els membres de la Comissió d'Auditoria i Control tenint en compte els coneixements, les aptituds i l'experiència dels Consellers i les comeses de la Comissió. La Comissió d'Auditoria i Control va designar d'entre els membres independents un President. També va designar un Secretari i un Vicesecretari no membres d'aquesta. En cas de no fer aquestes designacions actuaran com a Secretari i Vicesecretari els del Consell. Els membres de l'equip directiu o del personal de la Societat estaran obligats a assistir a les sessions de la Comissió d'Auditoria i Control i a prestar-li la seva col·laboració i accés a la informació de què disposin quan la Comissió així ho sol·liciti. La Comissió podrà igualment requerir l'assistència a les seves sessions dels auditors de comptes de la Societat.

En qualsevol cas, sens perjudici de qualssevol altres comeses que li pugui assignar en cada moment el Consell d'Administració, la Comissió d'Auditoria i Control exercirà les funcions següents:

- a) Informar la Junta General d'Accionistes sobre les qüestions que hi plantegin els accionistes en matèria de la seva competència.
- b) Elevar al Consell d'Administració, perquè les sotmeti a la Junta General o a l'Accionista Únic, les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució dels auditors externs de comptes d'acord amb la normativa aplicable a la Societat, així com les seves condicions de contractació, i reclamar-li regularment informació sobre el pla d'auditoria i la seva execució, a més de preservar la seva independència en l'exercici de les seves funcions.
- c) Supervisar els serveis d'auditoria interna, comprovant-ne l'adequació i integritat, i proposar la selecció, designació i substitució dels seus responsables; proposar el pressupost d'aquests serveis i verificar que l'alta direcció té en compte les conclusions i recomanacions dels seus informes.
- d) Servir de canal de comunicació entre el Consell d'Administració i els auditors, avaluar els resultats de cada auditoria i les respostes de l'equip de gestió a les seves recomanacions i mitjançar en els casos de discrepàncies entre aquells i aquest en relació amb els principis i criteris aplicables a la preparació dels estats financers, així com examinar les circumstàncies que, si escau, hagin motivat la renúncia de l'auditor.
- e) Supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera preceptiva i l'eficàcia dels sistemes de control interns i de gestió de riscos de la Societat, incloent-hi els fiscals; així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern que, si escau, es detectin en el desenvolupament de l'auditoria.
- f) Establir les oportunes relacions amb els auditors de comptes per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la

independència d'aquests, perquè siguin examinades per la Comissió d'Auditoria i Control, i qualssevol altres relacionades amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, així com aquelles altres comunicacions previstes a la legislació d'auditoria de comptes i a les normes tècniques d'auditoria. En tot cas, hauran de rebre anualment dels auditors externs la declaració de la seva independència en relació amb l'entitat o entitats que hi estiguin vinculades directament o indirectament, així com la informació dels serveis addicionals de qualsevol mena prestats i els corresponents honoraris percebuts d'aquestes entitats per l'auditor extern o per les persones o entitats que hi estiguin vinculades d'acord amb el que disposa la legislació sobre auditoria de comptes. Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Control ha d'emetre anualment, amb caràcter previ a l'informe d'auditoria de comptes, un informe en què s'expressarà una opinió sobre la independència dels auditors de comptes. Aquest informe haurà de contenir, en tot cas, la valoració de la prestació dels serveis addicionals a què fa referència aquest apartat, individualment considerats i en el seu conjunt, diferents de l'auditoria legal i en relació amb el règim d'independència o amb la normativa reguladora d'auditoria.

- g) Supervisar el compliment del contracte d'auditoria, procurant que l'opinió sobre els Comptes Anuals i els continguts principals de l'informe d'auditoria estiguin redactats de manera clara i precisa.
- h) Revisar els comptes de la Societat i la informació financera periòdica que hagi de subministrar el Consell als mercats i als seus òrgans de supervisió i, en general, vigilar el compliment dels requisits legals en aquesta matèria i la correcta aplicació dels principis de comptabilitat generalment acceptats, així com informar amb caràcter previ el Consell d'Administració sobre la informació financera periòdica i les propostes de modificació de principis i criteris comptables suggerits per la direcció.
- i) Supervisar el compliment de la normativa respecte a les operacions amb parts vinculades i informar, amb caràcter previ, el Consell d'Administració sobre aquestes operacions. En particular vetllarà perquè es comuniqui al mercat la informació sobre aquestes operacions, en compliment del que estableix la normativa, i informarà sobre les transaccions que impliquin o puguin implicar conflictes d'interès.
- j) Supervisar el compliment del Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del Mercat de Valors i, en general, de les regles de govern corporatiu que li siguin aplicables.
- k) Informar, amb caràcter previ, el Consell sobre la creació o adquisició de participacions en entitats de propòsit especial o domiciliades en països o territoris que tinguin la consideració de paradisos fiscals, així com qualssevol altres transaccions o operacions de naturalesa anàloga que, per la seva complexitat, puguin menyscar la transparència de la Societat o del grup al qual pertany.
- l) Considerar els suggeriments que li facin arribar el President del Consell d'Administració, els membres del Consell, els directius i els accionistes de la Societat i establir i supervisar un mecanisme que permeti que els empleats de la Societat, o del grup al qual pertany, de manera confidencial i, si es considera apropiat, anònima, comuniquin les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que

adverteixin al si de la Societat.

- m) Rebre informació i, si escau, emetre un informe sobre les mesures disciplinàries que es pretenguin imposar a membres de l'equip d'alta direcció de la Societat.
- n) Qualsevol altres que li siguin atribuïdes en virtut de la Llei i altra normativa aplicable a la Societat.

En tot el que no està previst expressament per a la Comissió d'Auditoria i Control, s'aplicaran les normes de funcionament del Consell d'Administració establertes als Estatuts Socials, sempre que siguin compatibles amb la naturalesa i funció de la Comissió corresponent.

Com a conseqüència de les facultats atribuïdes, les actuacions més importants de la Comissió d'Auditoria i Control durant l'exercici 2018 han estat:

- A la reunió de data 25/01/2018: 1) Revisió del projecte de gestió de riscos corporatius. 2) Revisió de la proposta de renovació de l'auditor extern. 3) Modificació del Protocol Intern de Relacions amb CaixaBank. 4) Modificació de la Política de Comptabilitat. 5) Contractació de serveis que ha de prestar l'auditor extern diferents dels d'auditoria. 6) Aprovació de la Memòria anual de les activitats d'auditoria interna de 2017.
- A la reunió de data 12/03/2018: 1) Informació sobre el sistema de Control Intern sobre Informació Financera (SCIIF). 2) Auditoria interna del SCIIF. 3) Auditoria externa del SCIIF. 3) Examen dels comptes anuals individuals i consolidats i dels informes de gestió. 4) Examen de l'Informe Anual de Govern Corporatiu. 5) Proposta d'aplicació del resultat de l'exercici 2017. 6) Contractació de serveis que ha de prestar l'auditor extern diferents dels d'auditoria; 7) Informe d'avaluació del procés d'auditoria de comptes. 8) Revisió dels esborranys d'informes d'auditoria dels comptes anuals individuals i del Grup Consolidat corresponents a l'exercici 2017. 9) Revisió de la carta d'independència de l'auditor. 10) aprovació de l'informe sobre la independència de l'auditor i de l'informe sobre la valoració del treball de l'auditor.
- A la reunió de data 22/05/2018: 1) Informació sobre el sistema de Control Intern sobre Informació Financera (SCIIF). 2) Tancament dels estats financers del primer trimestre de 2018. 3) Estat de la revisió limitada dels estats financers. 4) Contractació de serveis que ha de prestar l'auditor extern diferents dels d'auditoria; 5) Estat del procés de selecció del nou auditor extern. 6) Seguiment dels riscos corporatius de la Societat. 7) Examen de la proposta d'aprovació, modificació i derogació de polítiques corporatives. 8) Revisió dels informes d'auditoria interna des de l'última reunió. 9) Presa de coneixement d'operacions vinculades amb CaixaBank i el seu Grup el 2017. 10) Aprovació i elevació al Consell d'Administració l'Informe

anual de l'òrgan de Seguiment del RICMV corresponent a l'exercici 2017.

- A la reunió de data 24/07/2018: 1) Informació sobre el sistema de Control Intern sobre Informació Financera (SCIIF); 2) Examen i, si escau, elevació al Consell d'Administració, dels estats financers intermedis resumits consolidats i l'Informe de Gestió intermedi corresponents al primer semestre del 2018. 3) Distribució del primer dividend a compte de l'exercici 2018. 4) Estat de la Revisió Limitada dels Estats Financers semestrals resumits consolidats. 5) Actualització del procés de selecció d'auditors. 6) Proposta de modificació de polítiques corporatives. 7) Informes d'auditoria des de l'última Comissió d'Auditoria i Control.
- A la reunió de data 03/10/2018, que es va fer de manera conjunta amb la Comissió d'Auditoria de la Fundació Bancària "la Caixa": 1) Presentació de la proposta de PRICEWATERHOUSECOOPERS AUDITORES S.L. 2) Presentació de BDO AUDITORES, S.L.P. 3) Presentació d'ERNST&YOUNG, S.L.
- A la reunió de data 13/12/2018, que es va fer de manera conjunta amb la Comissió d'Auditoria de la Fundació Bancària "la Caixa": Presentació de l'informe tècnic per a la valoració de les signatures d'auditoria candidates.
- A la reunió de data 13/12/2018: 1) Estat del procés de selecció de l'auditor extern. 2) Revisió de l'estat del test de deteriorament. 3) Contractació de serveis que ha de prestar l'auditor extern diferents dels d'auditoria; 4) Planificació de l'auditoria externa. 5) Revisió dels informes d'auditoria interna des de l'última reunió. 6) Aprovació i elevació al Consell d'Administració del Pla d'Auditoria 2019. 7) Presa de raó de la venda d'un local comercial de la Societat a CaixaBank a l'efecte del Protocol Intern de Relacions entre la FBLC, la Societat i CaixaBank. 8) Substitució del President de la Comissió d'Auditoria i Control.

Identifiqui els consellers membres de la comissió d'auditoria que s'hagin designat tenint en compte els seus coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o en ambdues i informi sobre la data de nomenament del President d'aquesta comissió en el càrrec.

Noms dels Consellers amb experiència	Isabel Estapé Tous
Data de nomenament del president al càrrec	13/12/2018

COMISSIÓ DE NOMENAMENTS I RETRIBUCIONS

Nom	Càrrec	Categoria
Isabel Estapé Tous	President	Independent *
José Antonio Asiáin Ayala	Vocal	Independent
Juan José López Burniol	Vocal	Dominical

* Vegeu Nota a l'Apartat G.

% de consellers dominicals	33,33%
% de consellers independents	66,67%
% d'altres d'externs	0%
Nombre de reunions	4

Expliqui les funcions, incloent-hi, si escau, les addicionals a les previstes legalment, que té atribuïdes aquesta comissió, i descriguí'n els procediments i regles d'organització i funcionament. Per a cadascuna d'aquestes funcions, indiqui les seves actuacions més importants durant l'exercici i com ha exercit a la pràctica cadascuna de les funcions que té atribuïdes, ja sigui a la llei o als estatuts o altres acords socials.

De conformitat amb el que estableixen els Estatuts Socials, el Consell d'Administració va designar al seu si una Comissió de Nomenaments i Retribucions, que té les competències i es regirà per les regles de funcionament previstes a la normativa vigent. La Comissió de Nomenaments i Retribucions està formada exclusivament per Consellers no executius i composta per tres membres, dos dels quals són independents. La Comissió de Nomenaments i Retribucions va designar un President d'entre els Consellers independents que en forma part. Així mateix, va designar un Secretari i un Vicesecretari no consellers.

En qualsevol cas, sens perjudici de qualssevol altres comeses que li pugui assignar en cada moment el Consell d'Administració, la Comissió de Nomenaments i Retribucions exercirà les funcions bàsiques següents:

- Avaluar les competències, els coneixements i l'experiència necessaris al Consell d'Administració. A aquests efectes, definirà les funcions i aptituds necessàries en els candidats que hagin de cobrir cada vacant i avaluarà el temps i dedicació necessaris perquè puguin exercir eficaçment la seva comesa.
- Establir un objectiu de representació per al sexe menys representat al Consell d'Administració i elaborar orientacions sobre com assolir aquest objectiu.
- Elevar al Consell d'Administració les propostes de nomenament de Consellers independents per a la designació per cooptació o perquè siguin sotmeses a la decisió de la Junta General d'Accionistes, així com les propostes per a la reelecció o separació d'aquests Consellers per la Junta General d'Accionistes.
- Informar de les propostes de nomenament de la resta de Consellers per a

la designació per cooptació o perquè siguin sotmeses a la decisió de la Junta General d'Accionistes, així com les propostes per a la reelecció o separació per la Junta General d'Accionistes.

- e) Informar de les propostes de nomenament i separació dels alts directius i les condicions bàsiques dels seus contractes.
- f) Examinar i organitzar la successió del President del Consell d'Administració i del primer executiu de la Societat i, si escau, formular propostes al Consell d'Administració perquè aquesta successió es produeixi de manera ordenada i planificada.
- g) Proposar al Consell d'Administració la política de retribucions dels Consellers i dels directors generals o dels qui duguin a terme les seves funcions d'alta direcció sota la dependència directa del Consell, de Comissions Executives o de Consellers Delegats, així com la retribució individual i les altres condicions contractuals dels Consellers executius, vetllant per la seva observança.

En tot el que no està previst expressament per a la Comissió de Nomenaments i Retribucions, s'aplicaran les normes de funcionament establertes per al Consell d'Administració als Estatuts Socials, sempre que siguin compatibles amb la naturalesa i funció de la Comissió corresponent.

Com a conseqüència de les facultats atribuïdes, les actuacions més importants de la Comissió de Nomenaments i Retribucions durant l'exercici 2018 han estat:

- A la reunió de data 25/01/2018: Retribució de Josep Vilarasau Salat.
- A la reunió de data 15/03/2018: 1) Aprovació i elevació al Consell d'Administració l'Informe Anual de Govern Corporatiu de l'exercici 2017. 2) Nomenament del Subdirector General. 3) Creació del Comitè Estratègic de Presidència. 4) Modificació de la composició del Comitè de Direcció. 5) Remuneració del President. 6) Remuneració de Josep Vilarasau. 7) Remuneració de l'equip directiu. 8) Retribució extraordinària del Director General.
- A la reunió de data 24/05/2018: Revisió de la proposta de reordenació i reforç dels òrgans de govern d'Inmo Criteria Caixa, S.A.U. 2) Aprovació i elevació al Consell d'Administració de les modificacions de determinades polítiques corporatives. 3) Adaptació del Protocol de procediments de selecció i avaluació de la idoneïtat de càrrecs.
- A la reunió de data 26/07/2018: Revisió dels contractes de l'alta direcció.

* Vegeu Nota a l'Apartat G.

D OPERACIONS VINCULADES I OPERACIONS INTRAGRUP

D.1 Detalli les operacions efectuades entre l'entitat o entitats del seu grup i els accionistes, partícips cooperativistes, titulars de drets dominicals o qualsevol altre de naturalesa equivalent de l'entitat.

Les operacions més significatives entre CriteríaCaixa o les seves filials i l'Accionista Únic, la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa", han estat les següents:

Nom o denominació social de l'accionista significatiu	Nom o denominació social de la societat o entitat del seu grup	Naturalesa de la relació	Tipus de l'operació	Import (milers d'euros)
Fundació Bancària "la Caixa"	CriteríaCaixa	Societària	Distribució de reserves	100.000
Fundació Bancària "la Caixa"	CriteríaCaixa	Societària	Distribució de dividendes a compte	250.000
Fundació Bancària "la Caixa"	CriteríaCaixa	Contractual	Crèdits atorgats per CriteríaCaixa	46.000
Fundació Bancària "la Caixa"	CriteríaCaixa	Societària	Distribució de dividendes complementaris exercici 2017	50.000

A la Nota 23 dels comptes anuals consolidats de CriteríaCaixa apareixen, de forma agregada, tots els saldos de l'Accionista Únic amb societats del Grup Critería.

D.2 Detall les operacions efectuades entre l'entitat o entitats del seu grup i els administradors o membres de l'òrgan d'administració o directius de l'entitat.

No hi ha operacions que siguin fora del tràfic ordinari ni condicions que no siguin de mercat.

D.3 Detall de les operacions intragrup.

Les operacions més significatives fetes per la Societat amb altres entitats pertanyents al Grup Critería han estat les següents:

Denominació social de l'entitat del grup	Tipus de l'operació	Import (milers d'euros)
Vivienda Asequible Arrendamiento y Servicios, S.L.U.	Crèdit atorgat	32.375

Vivienda Asequible Arrendamiento y Servicios, S.L.U.	Crèdits atorgats (renovació)	175.000
Inmo Critería Caixa, S.A.U.	Crèdit atorgat (renovació)	65.000
Inmo Critería Arrendamiento II, S.L.U.	Crèdit atorgat (renovació)	45.000
Saba Infraestructuras, S.A.	Crèdit atorgat	156.700
Critería Movilidad, S.L.U.	Ampliació de capital mitjançant aportació no dinerària (capital i prima)	298.837
Els Arbres de la Tardor, S.L.U.	Ampliació de capital mitjançant compensació de crèdits	252.425
Inmo Critería Caixa, S.A.U.	Ampliació de capital mitjançant aportació no dinerària (capital i prima)	367.737
Inmo Critería Caixa, S.A.U.	Ampliació de capital mitjançant aportació no dinerària (capital i prima)	156.688
Energía Boreal 2018, S.A.	Ampliació de capital mitjançant aportació dinerària i no dinerària (capital i prima)	1.161.881 (dels quals, Critería, 835.848)
Mediterránea Beach&Golf Community, S.A.U.	Ampliació de capital mitjançant aportació dinerària (capital i prima)	25.000

Les operacions més significatives fetes per la Societat o societats del Grup Critería amb entitats associades i multigrup han estat les següents:

Denominació social de l'entitat associada del grup	Tipus de l'operació	Import (milers d'euros)
CriteríaCaixa	Saldos en imposicions a termini i a la vista a CaixaBank	142.266
Inmo Critería Caixa, S.A.U.	Saldos en imposicions a termini i a la vista a CaixaBank	41.849
Vivienda Asequible Arrendamiento y Servicios, S.L.U.	Saldos en imposicions a termini i a la vista a CaixaBank	48.068
CriteríaCaixa <i>* Vegeu Nota a</i>	Contractes de cobertures de tipus d'interès amb	1.100.000

l'Apartat G	CaixaBank (se n'indica el valor nocional)	
Vivienda Asequible Arrendamiento y Servicios, S.L.U.	Préstecs hipotecaris amb CaixaBank	32.357

Vegeu Nota 23 dels comptes anuals consolidats del Grup Critería i Nota 17 dels comptes anuals individuals de CriteríaCaixa.

D.4 [Detalli els mecanismes establerts per detectar, determinar i resoldre els possibles conflictes d'interessos entre l'entitat o el seu grup i els seus consellers o membres de l'òrgan d'administració o directius.](#)

La Societat manté informats els Consellers de les seves obligacions i, en particular, del deure d'evitar conflictes d'interessos previstos a la Llei de Societats de Capital. Amb caràcter anual, el Secretari o, si escau, el Vicesecretari del Consell d'Administració remet a cadascun dels Consellers un formulari en què aquests poden posar de manifest l'existència de qualsevol conflicte d'interessos, per així fer-ho constar a la memòria dels comptes anuals i, si escau, poder valorar si és procedent atorgar la dispensa que permetria, en casos singulars, autoritzar la realització de determinades actuacions al conseller que així l'hagi sol·licitat.

Amb caràcter addicional, la Societat disposa d'un Reglament Intern de Conducta en l'Àmbit del Mercat de Valors, en què s'estableixen diverses obligacions, com ara la d'abstenció de fer determinades operacions en certs períodes, el deure de comunicar a la Societat sobre determinades operacions i d'informar-la d'aquestes, i el deure de salvaguarda i d'actuació en relació amb informació que es pugui qualificar d'informació privilegiada.

E SISTEMES DE CONTROL I GESTIÓ DE RISCOS

E.1 Expliqui l'abast del Sistema de Gestió de Riscos de l'entitat.

El control dels riscos està plenament integrat a la gestió i el Grup Criteria està implicat a posar-lo en pràctica. El Consell d'Administració delega en la Comissió d'Auditoria i Control la supervisió de l'eficàcia dels sistemes de control intern i de gestió de riscos. El Comitè de Direcció assegura que els controls estan degudament implementats, pren decisions sobre les millores d'aquests controls i reporta el seu estat als Òrgans de Govern.

La Política de Gestió de Riscos Corporatius (d'ara endavant, **GRC**) proporciona un marc d'actuació per establir un model de gestió de riscos al Grup Criteria, incloent-hi CriteriaCaixa i les societats sota gestió directa i la participació en les quals és del 100% (d'ara endavant, el **Model de GRC**). Els principals elements del Model de GRC són:

- **Entorn de control / Formació i Comunicació:** promoció d'una cultura de gestió i control de riscos comunicant a tots els empleats les actualitzacions de les polítiques i els procediments de GRC i oferint-los formació periòdica.
- **Fixació d'objectius corporatius:** fonamentats en la missió i visió del Grup Criteria, són la base i el punt de partida per a la identificació i valoració dels riscos i les activitats de control.
- **Identificació i valoració de riscos:** detectar els riscos que podrien impedir la consecució dels objectius corporatius, i valorar-los tenint en compte la seva probabilitat d'ocurrència i el seu impacte (econòmic, reputacional i de continuïtat de negoci).
- **Activitats de control:** garantir l'èxit de les directrius fixades per la Direcció en un marc de risc controlat, associant controls als riscos per tal de reduir la probabilitat que es materialitzin o el seu impacte.
- **Monitoratge i reporting:** controlar l'evolució dels riscos de cada àrea o negoci, fer un seguiment de les avaluacions dels controls i analitzar-ne l'efectivitat per tal de reportar als Òrgans de Govern.
- **Supervisió:** vetllar per l'eficàcia del Model de GRC mitjançant la verificació de l'existència de controls per mitigar els riscos i comprovar que funcionen eficaçment.

Per al seu desenvolupament correcte, el Model de GRC adopta un enfocament metodològic basat en el Model de les tres Línies de Defensa, en el qual es defineixen diferents nivells d'activitat per assegurar que els riscos es gestionin i supervisin de manera eficaç:

Primera línia de defensa: formada per les àrees/negocis del Grup Criteria que s'encarreguen de:

- Identificar, avaluar, mitigar i controlar els riscos seguint la política i els procediments interns aprovats.
- Reportar a la funció de Control Intern l'estat dels riscos dels quals són responsables.
- Mantenir un control intern efectiu i executar procediments de control sobre els riscos de manera constant.

Segona línia de defensa: formada per la funció de Control Intern que s'encarrega de:

- Definir el Model de GRC.
- Participar activament en l'elaboració de l'estratègia de riscos i en les decisions importants sobre la seva gestió.
- Fer un monitoratge continu de l'efectivitat i l'evolució dels controls i els riscos per poder informar-ne el Comitè de Direcció.
- Monitorar i assegurar l'homogeneïtat i l'actualització del Model de GRC.
- Implementar les millores corresponents en el Model de GRC.

Tercera línia de defensa: formada per la funció d'Auditoria Interna, que s'encarrega de:

- Supervisar l'eficàcia i la suficiència del Model de GRC.
- Avaluar des d'un punt de vista independent l'efectivitat del govern corporatiu, la gestió de riscos i el control intern.
- Verificar i revisar l'execució dels procediments de control i gestió de riscos corporatius de la primera i segona línies de defensa.

E.2 [Identifiqui els òrgans de l'entitat responsables de l'elaboració i execució del Sistema de Control i Gestió de Riscos.](#)

Consell d'Administració: mitjançant la Comissió d'Auditoria i Control, supervisa l'eficàcia dels sistemes de control intern i de gestió de riscos corporatius, inclosos els fiscals. És l'òrgan competent per aprovar la Política de GRC.

Comissió d'Auditoria i Control: Addicionalment al que s'ha descrit al paràgraf anterior, és l'òrgan responsable de supervisar els serveis d'auditoria interna del Grup Criteria. La Comissió d'Auditoria i Control es basa en la funció d'Auditoria Interna per supervisar l'eficàcia del Model de GRC.

Comitè de Direcció: És el responsable d'assegurar que els controls estan degudament implementats, de prendre decisions necessàries sobre les millores de les activitats de control implementades o plans d'acció requerits i de reportar a la Comissió d'Auditoria i Control i al Consell d'Administració.

E.3 [Assenyali els principals riscos que poden afectar la consecució dels objectius de negoci.](#)

Partint de la metodologia establerta als estàndards internacionals del Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), el Model GRC estableix quatre categories de riscos que, si es materialitzessin, podrien afectar la consecució dels objectius del Grup:

- **Estratègics:** riscos relatius a la consecució dels objectius corporatius.
- **Financers:** riscos derivats de les principals variables financeres. Es divideixen en set subcategories diferents:

- Liquiditat: Possibilitat que es produeixi un dèficit d'actius líquids per satisfer els venciments contractuals dels passius, els requeriments regulatoris i les necessitats de negoci.
 - Crèdit: Possibilitat que alguna de les contraparts no compleixi les obligacions de pagament i les possibles pèrdues que se'n puguin derivar.
 - Deteriorament de les participacions accionaries: Possibilitat d'incórrer en pèrdues o empitjorar la rendibilitat econòmica de les activitats del Grup.
 - Deteriorament dels actius immobiliaris: Possibilitat de depreciació dels actius immobiliaris.
 - Deteriorament d'altres actius: Possibilitat de depreciació d'aquells actius del Grup Criteria que no són participacions ni actius.
 - Mercat: Possibilitat que el valor d'un instrument financer pugui variar a causa dels canvis en el preu de les accions, els tipus d'interès o els tipus de canvi.
 - Fiabilitat de la Informació Financera: Possibilitat d'afectació de la integritat, fiabilitat i qualitat de la informació financera.
- **Operacionals:** riscos relatius a pèrdues per errors o per gestió inadequada de processos interns, persones, sistemes, utilització dels actius o de la infraestructura operativa.
 - **Legals / de compliment:** riscos relatius al compliment de lleis, regulacions o estàndards del mercat en què el Grup Criteria opera, així com compliment de polítiques internes.

E.4 Identifiqui si l'entitat té nivells de tolerància al risc.

El Model de GRC estableix que les àrees o negocis del Grup Criteria que formen la primera línia de defensa identifiquin, avaluin, controlin i mitiguin els riscos en un entorn de control adequat, tal com estableixen la política i els procediments interns aprovats. L'efectivitat i evolució d'aquests riscos i controls les monitora la funció de Control Intern, mentre que Auditoria Interna s'encarrega de supervisar l'eficàcia de tot el model.

A més, CriteriaCaixa disposa d'uns indicadors de gestió (aquells més representatius per a la gestió dels riscos de la Societat) que permeten monitorar els nivells de risc acceptables pels òrgans de govern i de direcció. La Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i Recursos Humans monitora aquests indicadors i els reporta al Comitè de Direcció amb caràcter semestral, que els rep, revisa i reporta a la Comissió d'Auditoria i Control anualment.

E.5 Indiqui quins riscos s'han materialitzat durant l'exercici.

Actualment, el Model de GRC comprèn l'avaluació contínua de 117 riscos, 69 del negoci *holding* i 48 del negoci immobiliari, i el seu estat es reporta periòdicament als òrgans de direcció i govern del Grup. El 2018, d'aquests 117 riscos, se n'ha reportat la materialització de 2, que no han suposat cap impacte als resultats ni a la capacitat de generació de valor del Grup Criteria. Com a conseqüència, s'ha reforçat un control a la fase de planificació de transaccions que ja està en funcionament i s'ha establert un pla

d'acció per actualitzar els procediments en matèria de conservació de documents i dades.

Durant l'exercici 2018, no hi ha hagut cap incompliment dels indicadors de gestió, que s'han mantingut tots en les zones de compliment.

E.6 [Expliqui els plans de resposta i supervisió per als riscos principals de l'entitat, així com els procediments que ha seguit la companyia per assegurar que el consell d'administració dona resposta als nous desafiaments que es presenten.](#)

Tal com s'ha comentat als apartats anteriors d'aquest epígraf, el Model de GRC implantat estableix el Model de les tres Línies de Defensa, a partir del qual es defineixen diferents nivells d'activitat per assegurar que els riscos es gestionin i supervisin de forma eficaç.

El Consell d'Administració de Criteriacaixa fa el seguiment periòdic dels sistemes de control intern i gestió de riscos implantats a Criteriacaixa a aquest efecte.

Així mateix, la Comissió d'Auditoria i Control és l'encarregada de supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera i l'eficàcia dels sistemes de control intern i de gestió de riscos de la Societat.

Seguidament es presenten els plans de resposta i supervisió dels principals riscos del Grup Criteriacaixa:

Riscos estratègics

A través del Model GRC, Criteriacaixa monitora i reporta als òrgans de direcció o govern l'estat dels riscos estratègics i els controls associats per mitigar-los.

Riscos financers

- **Risc de liquiditat**

Criteriacaixa monitora el risc de liquiditat mitjançant el seguiment constant d'indicadors de gestió: ràtio d'endeutament (deute net sobre el valor de mercat dels actius), liquiditat disponible a determinats terminis i ràtio de cobertura d'interessos.

Gairebé la totalitat del finançament del Grup té venciment a llarg termini. En aquest sentit, el Grup segueix treballant en la diversificació de les fonts de finançament, en la gestió del termini del deute i en el seu cost.

- **Risc de crèdit**

L'Àrea d'Inversions de Criteriacaixa fa el seguiment dels resultats de les participacions de Criteriacaixa, efectua els tests de deteriorament periòdics i analitza la rendibilitat corresponent per al Grup Criteriacaixa.

El Grup Criteriacaixa té una política de col·locació d'excedents de tresoreria en productes financers molt líquids, oferts o dipositats en entitats solvents o en entitats en què la nostra posició neta respecte a aquestes és deutora.

- **Risc de deteriorament (de les participacions accionaries, dels actius immobiliaris i d'altres)**

L'Àrea d'Inversions de Criteriacaixa duu a terme un seguiment continuat de les participacions de manera individualitzada per tal de poder adoptar en cada moment les decisions més oportunes en funció de l'evolució observada i prevista dels mercats i de l'estratègia del Grup. Així mateix, fa un monitoratge constant dels valors, per avaluar si es donen proves objectives de deteriorament.

També es fa un seguiment de les principals participades per part d'analistes dedicats en exclusiva a monitorar l'evolució de les dades econòmiques i financeres, així com a entendre i alertar de canvis normatius, de negoci i dinàmiques competitives als països i sectors en què operen aquestes participades.

D'altra banda, pel que fa a la cartera d'actius immobiliaris, per tal d'assegurar que aquesta estigui registrada al balanç d'acord amb el seu valor raonable, el Grup Criteriacaixa utilitza models interns per determinar els ajustos sobre la valoració de referència atorgada en taxacions individuals completes o sobre valoracions efectuades per experts independents que es fan de forma periòdica. Concretament, el model intern de valoració té en consideració, entre altres aspectes, l'experiència en vendes del Grup Criteriacaixa en funció de la tipologia de l'actiu o els costos de comercialització estimats per a l'alienació de l'actiu.

Els actius immobiliaris es gestionen amb l'objectiu de recuperar la inversió efectuada, bé sigui mitjançant el lloguer (inversions immobiliàries), el desenvolupament immobiliari o bé mitjançant l'existència d'un pla generalitzat de venda (existències).

- **Risc de mercat**

Risc de preu

La Societat té equips especialitzats que fan un seguiment continuat de la cotització de les entitats participades.

Risc de tipus d'interès

El Grup monitora l'impacte de les variacions de tipus d'interès de forma periòdica. Així mateix, amb l'objecte de mitigar el risc a variacions de tipus d'interès sobre l'endeutament a tipus variable, la Direcció de Criteriacaixa avalua l'oportunitat d'entrar en contractes de permuta financera, tenint en compte els tipus d'interès presents i les expectatives d'interès futures.

Risc de tipus de canvi

La Direcció avalua la conveniència de prendre o no prendre posicions de cobertura davant dels seus riscos de canvi.

A més, el Grup Criteriacaixa pot estar exposat al risc de divisa de forma indirecta a través de les inversions en moneda estrangera que hagin fet les societats participades a causa, en alguns casos, de la seva forta presència internacional. La participada mateixa avalua aquests riscos i, si escau, els cobreix.

- **Risc de fiabilitat de la informació financera**

El Grup Criteria té un Sistema de Control Intern de la Informació Financera adequada i eficaç, que es descriu més detalladament a l'epígraf F d'aquest document.

Riscos operacionals

A través del Model GRC, CriteriaCaixa monitora i reporta als òrgans de direcció o govern l'estat dels riscos operacionals i els controls associats per mitigar-los.

Riscos legals / de compliment

A fi de gestionar el risc de compliment, els òrgans d'administració i direcció impulsen la difusió i promoció dels valors i principis d'actuació inclosos al Codi Ètic i altres normes de conducta, i tant els seus membres com la resta de treballadors, directius i administradors han d'assumir el seu compliment com a criteri principal i orientador de la seva activitat diària. Així mateix, CriteriaCaixa té a la seva intranet corporativa un canal confidencial de consultes i denúncies per consultar els dubtes que puguin suscitar la interpretació o l'aplicació del Codi Ètic, el Codi d'Ús dels Sistemes d'Informació, la Política de Prevenció de Delictes i la Política del Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera (SCIIF), així com per a la denúncia dels incompliments que es puguin produir de les normes internes esmentades.

En virtut d'això, les àrees l'activitat de les quals generen riscos de compliment implanten i gestionen controls de primer nivell que permeten detectar possibles riscos d'incompliment i actuar eficaçment per a la seva mitigació. A més, han de mantenir en qualsevol moment els seus procediments adaptats a la legislació, normes reguladores, codis i estàndards de conducta vigents, establint els mecanismes necessaris per preveure, detectar tendències i conèixer les novetats que es produeixin. En aquest sentit, és fonamental la col·laboració de les funcions d'assessorament.

F SISTEMES INTERNS DE CONTROL I GESTIÓ DE RISCOS EN RELACIÓ AMB EL PROCÉS D'EMISSIÓ DE LA INFORMACIÓ FINANCERA (SCIIF)

Descrigui els mecanismes que componen els sistemes de control i gestió de riscos en relació amb el procés d'emissió d'informació financera (SCIIF) de la seva Entitat.

F.1. Entorn de control de l'entitat.

Informi, assenyalant-ne les principals característiques, d'almenys:

F.1.1. Quins òrgans o funcions són els responsables de: (i) l'existència i el manteniment d'un SCIIF adequat i efectiu; (ii) la implantació d'aquest sistema, i (iii) la seva supervisió.

Les entitats haurien d'incloure, en la contestació, informació sobre si el consell d'administració ha assumit formalment, per exemple a través del seu reglament, la responsabilitat última de l'existència i el manteniment d'un SCIIF adequat i efectiu, si aquest reglament i els estatuts del comitè d'auditoria incorporen la responsabilitat de supervisar-lo, i si altres codis interns atribueixen a l'alta direcció la responsabilitat de dissenyar-lo i implantar-lo.

La Política del SCIIF estableix específicament, entre altres aspectes, els rols, les responsabilitats i el model de control intern aplicable al SCIIF, que s'expliquen en aquest apartat.

En aquest sentit, el Consell d'Administració de CriteriaCaixa és qui formalment assumeix la responsabilitat de l'existència d'un SCIIF adequat i eficaç i ha delegat en la Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i Recursos Humans el disseny, la implantació i el funcionament d'aquest.

Així mateix, és l'òrgan competent per a l'aprovació de la Política del SCIIF, així com de les modificacions que s'hi facin.

Als Estatuts Socials de CriteriaCaixa s'estableix que la Comissió d'Auditoria i Control es responsabilitzarà, entre altres funcions, de:

- Supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera preceptiva i l'eficàcia dels sistemes de control interns i de gestió de riscos de la Societat, incloent-hi els fiscals; així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern que, si escau, es detectin en el desenvolupament de l'auditoria.
- Revisar els comptes de la Societat i la informació financera periòdica que hagi de subministrar el Consell als mercats i als seus òrgans de supervisió i, en general, vigilar el compliment dels requisits legals en aquesta matèria i l'aplicació correcta dels principis de comptabilitat generalment acceptats.
-

En conseqüència, la Comissió d'Auditoria i Control és l'òrgan encarregat de l'activitat de supervisió del SCIIF, i per a això es basarà en: (i) l'Àrea funcional del Control Intern de la Informació Financera (CIIF); (ii) l'Àrea d'Auditoria

Interna; (iii) els auditors externs (ja que anualment fan una revisió de procediments acordats amb relació amb l'apartat de SCIIF de l'Informe Anual de Govern Corporatiu (IAGC) de CriteriaCaixa); i (iv) altres experts que consideri oportuns.

El Comitè de Direcció és el responsable de revisar i aprovar el Procés SCIIF.

A la Política es descriu el model de control intern, al qual s'ha donat un enfocament metodològic i organitzatiu basat en el model de les 3 línies de defensa aplicable al SCIIF:

Primera línia de defensa: Àrees/Negocis del Grup CriteriaCaixa

Són les Àrees/Negocis que tenen alguna de les responsabilitats següents:

- Fer transaccions que comporten un registre comptable.
- Participar en el procés d'elaboració o revisió de la informació financera.
-

Segona línia de defensa: Control Intern sobre la Informació Financera

La funció del CIIF supervisa que les pràctiques i els processos que desenvolupa la Societat per elaborar la seva informació financera en garanteixin la fiabilitat i conformitat amb la normativa aplicable.

En conseqüència, té la responsabilitat d'avaluar que la informació financera compleix amb els següents principis:

- Les transaccions, els fets i altres esdeveniments recollits per la informació financera efectivament hi són i s'han registrat en el moment adequat (existència i ocurrència).
- La informació reflecteix la totalitat de les transaccions, fets i altres actes en què el Grup és part afectada (integritat).
- Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es registren i valoren de conformitat amb la normativa aplicable (valoració).
- Les transaccions, els fets i altres esdeveniments es classifiquen, presenten i revelen en la informació financera d'acord amb la normativa aplicable (presentació, desglossament, i comparabilitat).
- La informació financera reflecteix, en la data corresponent, els drets i obligacions a través dels corresponents actius i passius, de conformitat amb la normativa aplicable (drets i obligacions).

Tercera línia de defensa: Auditoria Interna

Auditoria Interna és la responsable de fer una revisió contínua del disseny, la implantació i el funcionament del SCIIF del Grup CriteriaCaixa, i elabora i emet els informes que considera per, d'aquesta manera, donar suport a la Comissió d'Auditoria i Control de CriteriaCaixa per a la supervisió del SCIIF.

F.1.2. Si hi ha, especialment en el que fa referència al procés d'elaboració de la informació financera, els elements següents:

Departaments o mecanismes encarregats: (i) del disseny i revisió de l'estructura organitzativa; (ii) de definir clarament les línies de responsabilitat i autoritat, amb una distribució adequada de tasques i funcions, i (iii) del fet que hi hagi procediments suficients per difondre-ho correctament a l'Entitat, en especial, en el que fa referència al procés d'elaboració de la informació financera.

L'entitat hauria d'informar de les característiques principals dels procediments de disseny, revisió i actualització de l'estructura organitzativa, de les línies de responsabilitat i autoritat i de si s'han documentat i distribuït entre tots els que intervenen en el procés d'elaboració de la informació financera a l'entitat i el seu grup consolidable.

La revisió i aprovació de l'estructura organitzativa i de les línies de responsabilitat i autoritat són a càrrec del Consell d'Administració de Criteriacaixa, el Comitè de Nomenaments i Retribucions i el Comitè de Direcció, i també es duen a terme a través del Director General.

En l'elaboració de la informació financera hi ha definides les línies d'autoritat i responsabilitat. Així mateix, es duu a terme una planificació exhaustiva, que preveu, entre altres qüestions, l'assignació de tasques, les dates clau i les diferents revisions que ha de fer cada un dels nivells jeràrquics. Tant les línies d'autoritat i responsabilitat com la planificació abans esmentada estan documentades i s'han distribuït entre tots els participants en el procés d'elaboració de la informació financera.

La funció del CIIF revisa, amb una periodicitat mínima anual, i sempre que es formulen comptes, tant anuals com intermedis, tots els riscos definits de l'abast del SCIIF, així com les activitats de control dissenyades per mitigar-los. Aquest procés es fa en col·laboració amb les diferents Àrees involucrades. No obstant això, si en el transcurs de l'exercici es posen de manifest circumstàncies que afectin l'elaboració de la informació financera, CIIF avalua l'existència de riscos que s'hagin d'afegir a aquells ja identificats.

Codi de conducta, òrgan d'aprovació, grau de difusió i instrucció, principis i valors inclosos (indicant-hi si hi ha mencions específiques al registre d'operacions i elaboració d'informació financera), òrgan encarregat d'analitzar incompliments i de proposar accions correctores i sancions.

En relació amb el codi de conducta, l'Entitat hauria d'incloure informació sobre la manera com el distribueix, si ha de ser subscript formalment pels empleats i en què consisteix la formació sobre aquest codi.

Criteriacaixa té un **Codi Ètic** que va aprovar el Consell d'Administració i que estableix específicament els valors que es pretenen preservar i la manera en què l'empresa ha de desenvolupar la seva activitat professional, establint estàndards reforçats d'actuació als quals s'han d'ajustar totes les persones que presten els seus serveis professionals a Criteriacaixa, siguin administradors,

directius o empleats. El grau de difusió és general, a través de la intranet corporativa. A més, tant el text inicial com les modificacions successives aprovades pel Consell d'Administració de Criteriacaixa es remetent a les persones subjectes al Codi Ètic, i se'n recull el comprovant de la recepció, coneixement i compromís de compliment. Les noves incorporacions a la plantilla de Criteriacaixa signen el comprovant.

Els estàndards reforçats de conducta de Criteriacaixa són: el compliment normatiu, la prevenció de conflictes d'interessos, la protecció dels béns i actius de la Societat, la preservació de la reputació corporativa, la promoció de la competència entre els proveïdors, l'excel·lència en l'exercici professional de les activitats encomanades, el treball en equip, la integritat mitjançant rigor en el control intern, la prevenció de pràctiques fraudulentes i la prohibició d'acceptar regals i obsequis, el compliment del Protocol intern de relacions entre la Fundació Bancària "la Caixa" i Criteriacaixa i les seves empreses dependents, d'una banda, i CaixaBank i les seves empreses dependents, de l'altra, i, finalment, la preservació de la confidencialitat. Així mateix, són valors de Criteriacaixa el respecte per les persones, la seva dignitat i la seva diversitat, el respecte per les cultures i la contribució al progrés i el compromís amb la responsabilitat social i mediambiental.

Els empleats tenen a la seva disposició un canal de consultes i denúncies d'incompliments del Codi Ètic, que es gestiona internament, en què Criteriacaixa garanteix la confidencialitat de les comunicacions, la salvaguarda de la identitat del comunicant i la seva indemnitat.

A més, Criteriacaixa té un **Reglament Intern de Conducta en l'Àmbit del Mercat de Valors (RIC)** que regula la conducta dels empleats, directius, membres del Consell d'Administració i determinats tercers que presten serveis a la Societat de manera que tots ajustin les seves actuacions a les normes de conducta que la Llei del Mercat de Valors, el Reglament 596/2014, del Parlament Europeu i del Consell, sobre l'Abús de Mercat i les seves disposicions de desplegament preveuen per als emissors de valors, cosa que fomenta la transparència en els mercats i preserva, en qualsevol moment, l'interès legítim dels inversors.

El grau de difusió és general, a través de la intranet corporativa. A més, tant el text inicial com les successives modificacions aprovades pel Consell d'Administració de Criteriacaixa es remetent a les Persones Subjectes (tal com aquest terme es defineix al Reglament Intern de Conducta esmentat), les quals han de signar el justificant corresponent de recepció i coneixement.

Criteriacaixa també té una **Política d'Ús dels Sistemes d'Informació**, que va aprovar el seu Consell d'Administració i que és aplicable a tots els seus administradors, directius i empleats.

Els objectius principals d'aquesta Política d'Ús dels Sistemes d'Informació són conscienciar i garantir el bon ús i la seguretat dels mitjans tecnològics de la Societat i de la informació que contenen i gestionen. A més, està a disposició

de tots els empleats de Criteriacaixa de manera permanent a través de la intranet corporativa.

Les comunicacions sobre possibles incompliments de la Política d'Ús dels Sistemes d'Informació es remeten al Subdirector General responsable de l'Àrea Jurídica i Fiscal, i els dubtes que pugui suscitar la seva interpretació o aplicació es remeten a l'Àrea de Mitjans.

La Política conté regles clares per a un ús adequat i eficient de les comunicacions i de les eines informàtiques per garantir la qualitat, integritat, confidencialitat i inviolabilitat de la informació, respectant així també els compromisos assumits amb contraparts, clients, proveïdors i empleats.

Canal de denúncies, que permeti la comunicació al comitè d'auditoria d'irregularitats de caràcter financer i comptable, a més d'eventuals incompliments del codi de conducta i activitats irregulars a l'organització. Si és de caràcter confidencial, se n'ha d'informar.

Pel que fa a les característiques principals del canal de denúncies, l'entitat hauria d'informar de les vies de comunicació en què es basa (telefònica, correu electrònic, correspondència escrita...) i de com garanteix, si escau, la confidencialitat de les denúncies abans que siguin examinades pels membres del comitè d'auditoria.

Les denúncies sobre possibles incompliments del Codi Ètic, la Política de Prevenció de Delictes, el Sistema de Control Intern de la Informació Financera i la Política d'Ús de Sistemes d'Informació es remeten a través d'un canal confidencial de denúncies disponible per a tots els empleats a la intranet de la Societat. Un cop rebuda la denúncia, el Subdirector General responsable de l'Àrea Jurídica i Fiscal (a excepció de les denúncies en què el denunciat és el mateix Subdirector General responsable de l'Àrea Jurídica i Fiscal, que es dirigiran al Director General perquè les gestioni) investiga la denúncia, salvaguardant en tot cas la identitat del remitent. Un cop finalitzada la investigació dels fets denunciats, el Subdirector General responsable de l'Àrea Jurídica i Fiscal o el Director General la tancarà i notificarà la resolució al denunciant.

Les denúncies són personals i confidencials i se salvaguarda la identitat del denunciant, que només es revelarà a aquelles persones que duguin a terme la investigació si és imprescindible i sempre amb l'autorització del denunciant.

Auditoria Interna té accés a les opcions de consulta d'estadístiques de l'ús del canal confidencial de denúncies, però no al contingut d'aquestes.

Les comunicacions sobre possibles incompliments del Reglament Intern de Conducta en l'àmbit del mercat de valors s'adreçaran a l'Òrgan de Seguiment del Reglament Intern de Conducta, compost per tres membres de Criteriacaixa designats pel Consell d'Administració. L'Òrgan de Seguiment és l'encarregat de fer complir les normes de conducta dels mercats de valors i les regles del

mateix Reglament Intern de Conducta, interpretar-ne el contingut i instruir els expedients disciplinaris en cas d'incompliment.

Els Òrgans de Seguiment perceptius reporten a la Comissió d'Auditoria i Control en cas que hi hagi denúncies.

Programes de formació i actualització periòdica per al personal involucrat en la preparació i la revisió de la informació financera, així com en l'avaluació del SCIIF, que cobreixin, almenys, normes comptables, auditoria, control intern i gestió de riscos.

En relació amb els programes de formació i actualització, les entitats haurien de facilitar informació resumida sobre quines Àrees de coneixement s'han cobert, així com altres dades rellevants de caràcter quantitatiu (com ara el nombre d'empleats que han rebut la formació, etcètera) o qualitatiu.

En el marc de la formació del Grup Critería, durant l'exercici 2018, a CriteríaCaixa s'han dut a terme programes de formació tècnica per als empleats, amb 955 hores de formació tècnica, principalment de l'Àrea d'Inversions i l'Àrea de Finances, en temàtiques sectorials de participades i de gestió comptable.

Cal destacar que, durant l'exercici 2018, han fet el curs de formació en matèria de SCIIF 9 empleats de CriteríaCaixa de l'Àrea d'Inversions, l'Àrea de Finances, l'Àrea de Recursos Humans, l'Àrea d'Auditoria i l'Àrea d'Assessoria Jurídica i Secretaria Corporativa, que se sumen als 58 empleats que es van convocar en anys anteriors. Així mateix, per a determinats empleats del Grup Critería, bàsicament empleats de filials relacionades amb el negoci immobiliari, també s'ha llançat, en l'exercici 2018, el curs de formació sobre SCIIF, que han fet i superat 58 empleats, que se sumen als 18 empleats convocats l'any passat.

Adicionalment, el gener de 2019, s'ha dut a terme una sessió formativa en l'ús de l'eina informàtica GRC Suite, aplicació que suporta el sistema que s'utilitza per gestionar el SCIIF, per als nous usuaris d'aquesta eina.

La Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i Recursos Humans de CriteríaCaixa també està subscripta a diverses publicacions, revistes i webs d'àmbit comptable/financer, tant nacional com internacional, els continguts i comunicats dels quals es revisen periòdicament, per assegurar que en l'elaboració de la informació financera es tenen en compte les novetats en aquesta matèria.

- F.2. Avaluació de riscos de la informació financera:** L'objectiu és fer conèixer al mercat el grau de desenvolupament i sistematització del procés pel qual l'entitat identifica les fonts i els riscos d'error o irregularitats en la informació financera. Les activitats associades a aquest component haurien de tenir en compte tant les transaccions rutinàries com les operacions menys freqüents i potencialment complexes.

F.2.1. Quines són les principals característiques del procés d'identificació de riscos, incloent-hi els d'error o frau.

En relació amb el procés d'identificació de riscos d'error o frau, les entitats haurien d'incloure en la resposta la informació que se sol·licita sobre el procés establert, sense que sigui necessari enumerar els riscos d'error o frau identificats.

Quines són les principals característiques del procés d'identificació de riscos, incloent-hi els d'error o frau, pel que fa a:

- Si el procés existeix i està documentat.
- Si el procés cobreix la totalitat d'objectius de la informació financera (existència i ocurrència; integritat; valoració; presentació, desglossament i comparabilitat, i drets i obligacions), si s'actualitza i amb quina freqüència.
- L'existència d'un procés d'identificació del perímetre de consolidació, tenint en compte, entre altres aspectes, la possible existència d'estructures societàries complexes, entitats instrumentals o de propòsit especial.
- Si el procés té en compte els efectes d'altres tipologies de riscos (operatius, tecnològics, financers, legals, reputacionals, mediambientals, etc.) en la mesura que afectin els estats financers.
- Quin òrgan de govern de l'entitat supervisa el procés.

La Política del SCIIF, comentada a l'apartat F.1.1., es complementa amb el Procés del SCIIF de Criteriacaixa, aprovat pel Comitè de Direcció de Criteriacaixa, en el qual es descriuen més exhaustivament els procediments associats al SCIIF.

En el Procés del SCIIF s'estableix que, al començament de cada exercici econòmic, el responsable del CIIF del Grup Criteriacaixa haurà de revisar l'abast del Model SCIIF i planificar les activitats que es faran durant el proper exercici mitjançant:

1. La identificació dels epígrafs, comptes i desglossaments que tenen un risc significatiu associat, l'impacte potencial dels quals en la informació financera és material i requereix, per tant, una atenció especial a partir dels criteris de materialitat definits.
2. La vinculació d'aquests epígrafs/comptes comptables als processos de negoci i de suport.
3. La identificació de les societats objecte de supervisió.

Cal destacar que:

- La responsabilitat de supervisar la implantació del model SCIIF a les societats dependents de Criteriacaixa, així com la revisió de l'adequació de la metodologia implantada a cada societat i l'homogeneïtzació entre els diferents SCIIF del Grup Criteriacaixa, recau en la funció CIIF de Criteriacaixa.
- Si alguna filial disposa d'un model SCIIF propi, la responsabilitat sobre aquest recaurà en el Consell

d'Administració d'aquesta filial, sota la supervisió prèvia de la funció CIIF de CriteriaCaixa.

Tal com s'indica al Procés sobre el SCIIF, el Grup Criteria disposa d'una metodologia per a la identificació, revisió i actualització dels riscos i els controls que afecten la generació de la informació financera, inclosos els d'error o frau.

El procés d'identificació de riscos i controls de les activitats i les transaccions que puguin afectar de manera material els Estats Financers de CriteriaCaixa i del Grup Criteria és responsabilitat de la funció CIIF, juntament amb l'ajuda de les Àrees responsables dels processos objecte de revisió seleccionats.

Aquest procés es fa mitjançant l'elaboració de les matrius de riscos i controls. Els components que integren aquestes matrius són els següents:

Processos:

- S'identifiquen els riscos i les activitats de control relatius als processos identificats anteriorment.

Riscos:

- La identificació de riscos es farà exclusivament, per als riscos d'error material i de frau, sobre la informació financera que es reporta als mercats. En la identificació de riscos d'error, es tindran en compte aquells que afecten la informació financera individual i consolidada del Grup Criteria.
- Així mateix, es prendrà en consideració l'efecte d'altres tipologies de riscos (operatius, financers, tecnològics, legals i de compliment) en la identificació de riscos d'error material en la informació financera.
- En la identificació de riscos es tindran en compte les possibles denúncies rebudes a través del canal confidencial i de consultes en relació amb la manca de fiabilitat de la informació financera.

La funció del CIIF revisa, amb una periodicitat mínima anual, i sempre que es formulen comptes, tant anuals com intermedis, tots els riscos definits de l'abast del SCIIF, així com les activitats de control dissenyades per mitigar-los. Aquest procés es fa en col·laboració amb les diferents Àrees involucrades. No obstant això, si en el transcurs de l'exercici es posen de manifest circumstàncies que afectin l'elaboració de la informació financera, CIIF avalua l'existència de riscos que s'hagin d'afegir a aquells ja identificats. Els riscos es refereixen a possibles errors amb impacte potencial material, intencionats o no, en el marc dels objectius de la informació financera: existència i ocurrència; integritat; valoració; presentació, desglossament i comparabilitat, i drets i obligacions.

L'eina informàtica GRC Suite, amb l'objectiu de garantir la integritat del SCIIF, reflecteix de manera uniforme la totalitat d'activitats dels processos i les associa als riscos i controls existents.

Així mateix, els Òrgans de Govern i la Direcció reben informació periòdica en matèria d'informació financera i la Comissió d'Auditoria i Control supervisa els processos de generació, elaboració i revisió de la informació financera basant-se a la feina d'Auditoria Interna i en les opinions de l'Auditoria Externa i dels Organismes Supervisors.

F.3. Activitats de control: L'objectiu és facilitar al mercat un coneixement fonamentat de l'extensió de les activitats de control específiques que l'entitat té implementades per mitigar els riscos d'error o irregularitats en la informació financera. L'experiència pràctica ha permès identificar com a Àrees crítiques comunes: (i) els procediments de confirmació d'estimacions i judicis crítics; (ii) les funcions externalitzades en tercers, i (iii) la sistematització i la documentació dels procediments de tancament.

F.3.1. Procediments de revisió i autorització de la informació financera i la descripció del SCIIF, que es publicaran en els mercats de valors, indicant-ne els responsables, així com de documentació descriptiva dels fluxos d'activitats i controls (incloent-hi els relatius a risc de frau) dels diferents tipus de transaccions que puguin afectar de manera material els estats financers, incloent-hi el procediment de tancament comptable i la revisió específica dels judicis, estimacions, valoracions i projeccions rellevants.

L'elaboració i la revisió de la informació financera es duu a terme des de la Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i Recursos Humans, que sol·licita a la resta d'Àrees i a les empreses del Grup Criteria la col·laboració necessària per obtenir el grau de detall d'aquesta informació que es considera adequat.

La informació financera constitueix un element essencial en el procés de seguiment i presa de decisions dels màxims Òrgans de Govern i de Direcció de la Societat.

L'elaboració i la revisió de la informació financera es fonamenten en uns mitjans humans i tècnics adequats, que permeten que el Grup Criteria faciliti informació precisa, veraç i comprensible de les seves operacions, de conformitat amb la normativa vigent.

En particular, el perfil professional de les persones que intervenen en el procediment de revisió i autorització de la informació financera és l'adequat, amb amplis coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o gestió de riscos. D'altra banda, els mitjans tècnics i els sistemes d'informació garanteixen, mitjançant l'establiment de mecanismes de control, la fiabilitat i integritat de la informació financera. Així mateix, la informació financera és objecte de supervisió per part dels diferents nivells jeràrquics de Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i Recursos Humans, i de contrast, si escau, amb altres Àrees del Grup Criteria. Finalment, la informació financera rellevant publicada al mercat és examinada i, si escau, aprovada per part dels màxims Òrgans de Govern del Grup Criteria.

Pel que fa a les activitats i els controls relacionats directament amb transaccions que puguin afectar de manera material els estats financers, el Grup Criteria té establert un procés continu de revisió de la documentació i formalització de les activitats, dels riscos en què es pot incórrer en l'elaboració de la informació financera i dels controls necessaris que mitiguin els riscos crítics, que permet assegurar que és completa i està actualitzada. En aquest sentit, a la documentació dels processos crítics i les activitats de control es detallen els atributs següents:

- Descripció de l'activitat de control.
- Prova que avalarà l'execució d'aquesta activitat de control.
- Estat del control: Implementat, inexistent, no formalitzat.
- Finalitat de l'activitat de control:
 - *Preventiva*: mitiguen el risc que es produeixin errors o fraus a la informació financera.
 - *Detectiva*: localitza els errors i els fraus quan es produeixen.
- Si el control mitiga o no un risc que pot incórrer en frau.
- Importància del control: control clau o estàndard.
- Naturalesa del control: anàlisi, revisió i monitoratge, polítiques i procediments, assessorament específic extern, controls de sistemes, informes d'excepció o límits d'autoritat/responsabilitat.
- Grau d'automatització de l'activitat de control: manual, semiautomàtic i automàtic.
- Executor i supervisor del control: a fi de garantir el doble *check*, les figures de l'executor i el supervisor de l'activitat de control seran diferents, sempre que sigui possible en funció de l'estructura organitzativa.
- Freqüència del control: anual, semestral, trimestral, mensual, setmanal, diari o constant, segons calgui.
- Sistema de suport del control.
- Assercions financeres: existència i ocurrència, integritat, valoració, drets i obligacions, presentació, desglossament i comparabilitat.
- Plans d'acció identificats associats a l'activitat de control.

Les activitats i els controls es dissenyen per garantir el registre, la valoració, la presentació i el desglossament adequats de les transaccions esdevingudes.

La funció del CIIF fa l'anàlisi del disseny i del grau de funcionament de les activitats de control.

La funció del CIIF avalua l'efectivitat de les activitats de control mitjançant les respostes de les avaluacions rebudes a través de l'eina informàtica, les reunions d'entesa i verificació amb els responsables de procés o responsables de les activitats de control, així com amb la informació que ha obtingut l'Àrea d'Auditoria Interna.

Basant-se en la informació proporcionada, el CIIF conclou sobre l'adequació i suficiència dels controls implementats i proposa, si escau, l'establiment de

mesures correctores per als controls que no es considerin adequats o suficients.

Així mateix, la funció del CIIF valora si les debilitats detectades poden determinar l'existència d'errors materials a la informació financera.

Les activitats d'avaluació i les evidències relacionades es fan a través de l'eina informàtica GRC Suite.

Amb relació al procés de tancament comptable, addicionalment, i de manera complementària a les activitats de control descrites anteriorment, hi ha procediments de revisió i aprovació aplicables als saldos i transaccions considerats significatius i que continguin alt grau d'estimació o judici, sempre que les estimacions o judicis utilitzats a la hipòtesi tinguin un impacte significatiu a la informació financera, que es documenten a l'Informe de Judicis i Estimacions que es presenta a la Direcció i a la Comissió d'Auditoria i Control perquè el revisin.

El Grup Criteria disposa d'un Procés de certificació interna ascendent de controls clau identificats, que té com a objectiu garantir la fiabilitat de la informació financera. Per fer-ho, cadascun dels responsables dels controls clau identificats ha de certificar, per al període establert, l'execució eficaç dels controls. El procés es fa amb una periodicitat mínima anual, per bé que es fan certificacions ad hoc en aquells casos en què les activitats de control sobre la informació financera en duen a terme en un període diferent.

El Subdirector General Adjunt de Finances, Mitjans i Recursos Humans presenta a la Comissió d'Auditoria i Control el resultat obtingut en el procés de certificació. Així mateix, el President de la Comissió d'Auditoria i Control exposa un resum del procés de certificació al Consell d'Administració, perquè en tingui coneixement.

F.3.2. Polítiques i procediments de control intern sobre els sistemes d'informació (entre altres, sobre seguretat d'accés, control i operació de canvis, continuïtat operativa i segregació de funcions) en què es basin els processos rellevants de l'entitat en relació amb l'elaboració i la publicació de la informació financera.

Els sistemes d'informació a què es refereix aquesta qüestió són aquells en què es basa la informació financera, i que s'utilitzen de manera directa quan es prepara, o que són rellevants en el procés o control de les transaccions que es reflecteixen en aquesta informació.

D'altra banda, les polítiques i els procediments a què es refereix la qüestió són aquells que estableixen com s'operen els sistemes i les aplicacions per tal de: (a) mantenir un control adequat sobre els accessos a les aplicacions i els sistemes; (b) establir els passos que cal seguir per assegurar que les noves aplicacions, o les actuals quan són modificades, processen les transaccions de manera adequada i faciliten informació fiable, i (c) establir mecanismes que permetin la recuperació de dades en cas que es perdin, així com donar

continuitat al procés i el registre de les transaccions quan es produeixi una interrupció dels sistemes operats habitualment.

Des de l'Àrea de Mitjans de Criteriacaixa es gestionen els sistemes d'informació. A més, té un cos normatiu propi per al seu bon govern. Per fer-ho, els sistemes d'informació que suporten els processos en què es basa la informació financera estan subjectes a polítiques i procediments de control intern per garantir la integritat de l'elaboració i publicació de la informació financera, i es relacionen a continuació:

- I. La Política d'Ús dels Sistemes d'Informació, que té per objectiu garantir el bon ús dels mitjans tècnics i informàtics titularitat de Criteriacaixa.
- II. La Política de Seguretat Informàtica en Relació a la Informació, que té per objectiu garantir que s'apliquen les mesures d'índole tècnica i organitzativa necessàries per evitar l'alteració, pèrdua, indisponibilitat i tractament o accés no autoritzat als recursos i dades de la Societat.
- III. La Política de Protecció de Dades de Caràcter Personal, que té com a objectiu establir les directrius que totes les àrees de la Societat han de seguir en matèria de protecció de dades de caràcter personal. Tal com especifica el Reglament General de Protecció de Dades de la Unió Europea, es consideren dades de caràcter personal qualsevol informació relativa a persones físiques identificades o que permetin identificar-les.
- IV. La Política de Continuitat de Negoci, que té per objectiu detallar i establir el pla de continuïtat de negoci per a qualsevol persona o empresa que treballi per a la Societat de manera universal, i que estableix les directrius de l'organització en matèria de continuïtat de negoci i el compromís de qualsevol persona o entitat relacionada amb Criteriacaixa respecte a la continuïtat de negoci.

La gestió operativa dels sistemes d'informació de Criteriacaixa està subcontractada a empreses del Grup CaixaBank, que tenen polítiques i procediments de control intern sobre els sistemes d'informació que són aplicables a Criteriacaixa.

En concret, s'apliquen les següents polítiques amb relació a:

- I. Sistema de Gestió de Seguretat de la Informació: Hi ha un Sistema de gestió de la seguretat de la informació (SGSI) basat en les millors pràctiques internacionals. Aquest SGSI ha obtingut i renovat anualment la certificació ISO 27001:2013 de The British Standards Institution (BSI). Aquest sistema defineix, entre altres polítiques, les d'accés als sistemes d'informació i els controls (interns i externs) que permeten garantir l'aplicació correcta de totes i cadascuna de les polítiques definides.
- II. Continuitat operativa i de negoci: Es té un Pla de Contingència Tecnològica complet, capaç d'afrontar les situacions més difícils per garantir la continuïtat dels serveis informàtics. S'han desenvolupat estratègies que permeten la recuperació de la informació en el mínim temps possible. Aquest Pla de Contingència Tecnològica s'ha dissenyat i

opera de conformitat amb la Norma ISO 27031:2011. Ernst&Young ha certificat que el cos normatiu del Govern de la Contingència Tecnològica de CaixaBank ha estat dissenyat, desenvolupat i s'està operant d'acord amb aquesta Norma.

Addicionalment, la BSI ha certificat el compliment del Sistema de Gestió de la Continuïtat de Negoci de CaixaBank de conformitat amb la Norma ISO 22301:2012. Els dos certificats acrediten:

- El compromís de l'alta direcció de CaixaBank amb la Continuïtat de Negoci i la Contingència Tecnològica.
- La realització de les millors pràctiques respecte a la gestió de la Continuïtat de Negoci i la Contingència Tecnològica.
- L'existència d'un procés cíclic basat en la millora contínua.
- Que CaixaBank té implantats, i operatius, Sistemes de Gestió en Continuïtat de Negoci i Contingència Tecnològica, d'acord amb normes internacionals de prestigi reconegut.

III. Govern de Tecnologies de la Informació (TI): El model de Govern de les TI garanteix que els Serveis Informàtics estan alineats amb l'estratègia de negoci de l'Organització i que donen resposta als requisits regulatoris, operatius o del negoci. El Govern de TI constitueix una part essencial del govern en el seu conjunt i aglutina l'estructura organitzativa i directiva necessària per assegurar que TI suporta i facilita el desenvolupament dels objectius estratègics definits. El model de Govern s'ha dissenyat i desenvolupat seguint la norma ISO 38500:2008, tal com va certificar Deloitte Advisory, S.L. el juliol del 2014.

Aquest disseny dels Serveis Informàtics de CaixaBank dona resposta a les necessitats del negoci, i garanteix, entre altres temes:

- Segregació de funcions;
- Gestió de canvis;
- Gestió d'incidents;
- Gestió de la Qualitat TI;
- Gestió dels riscos: operacionals, fiabilitat de la informació financera, etc.;
- Identificació, definició i seguiment d'indicadors (Quadre de Comandament);
- Existència de Comitès de Govern, Gestió i Seguiment;
- Controls interns que inclouen auditories internes i externes amb caràcter anual.

F.3.3. Polítiques i procediments de control intern destinats a supervisar la gestió de les activitats subcontractades a tercers, així com d'aquells aspectes d'avaluació, càlcul o valoració encomanats a experts independents, que puguin afectar de manera material els estats financers.

En relació amb les activitats subcontractades a tercers, la informació s'hauria de referir a les encaminades a executar o processar transaccions que es

reflecteixen als estats financers, a supervisar-ne l'adequada execució o procés i altres activitats que siguin rellevants en el context del SCIIF de l'entitat.

Respecte a les valoracions, judicis o càlculs efectuats per tercers, l'entitat hauria d'indicar si hi ha procediments establerts per comprovar la capacitat i independència del tercer i altres aspectes rellevants (mètodes utilitzats, principals hipòtesis, etcètera).

L'activitat de Criteriacaixa que, a part de la gestió dels sistemes d'informació subcontractats al Grup CaixaBank, té més intervenció de proveïdors externs correspon a l'activitat immobiliària.

Pel que fa a aquesta activitat, d'una banda, certes funcions de registre que fan de suport als processos d'elaboració de la informació financera estan subcontractats, es documenten i en bona part estan semiautomatitzats als sistemes d'informació. Així mateix, hi ha procediments de control i revisió amb l'objectiu de supervisar l'execució adequada d'aquestes activitats subcontractades.

D'altra banda, amb relació a la valoració de la cartera de l'activitat immobiliària, periòdicament es compara el valor net comptable dels immobles amb el seu valor recuperable. En la determinació d'aquest valor recuperable, els administradors consideren fonamentalment les taxacions efectuades per tercers experts independents. Per fer-ho, el Grup Criteriacaixa té una política corporativa que garanteix la competència professional, la independència i l'objectivitat de les agències de valoració externes, d'acord amb el que estableix la normativa, que exigeix que les agències de valoració compleixin els requisits de neutralitat, transparència i rigor tècnic. Les taxacions les fan societats de taxació independents inscrites al Registre Oficial de Societats de Taxació del Banc d'Espanya.

F.4. Informació i comunicació: La informació per desglossar ha de permetre al mercat saber si l'entitat disposa de procediments i mecanismes per transmetre, al personal involucrat en el procés d'elaboració de la informació financera, els criteris d'actuació aplicables, així com els sistemes d'informació emprats en aquests processos.

F.4.1. Una funció específica encarregada de definir, mantenir actualitzades les polítiques comptables (Àrea o departament de polítiques comptables) i resoldre dubtes o conflictes derivats de la seva interpretació, mantenint una comunicació fluida amb els responsables de les operacions a l'organització, així com un manual de polítiques comptables actualitzat i comunicat a les unitats a través de les quals opera l'entitat.

Les entitats haurien d'indicar quin departament o Àrea assumeix aquesta responsabilitat, quina posició ocupa en l'organització i si aquesta funció és exclusiva. Pel que fa al manual de polítiques comptables, l'Entitat hauria de completar la qüestió informant d'aspectes com ara: (i) amb quina freqüència s'actualitza; (ii) les característiques principals del procés, i (iii) quan s'ha produït la darrera actualització.

La responsabilitat de la definició dels criteris comptables de Criteriacaixa recau en l'Àrea d'Administració Financera, sota la dependència de la Subdirecció General Adjunta de Finances, Mitjans i Recursos Humans. L'Àrea d'Administració Financera té com a objectiu establir els principis que regeixen el Grup Criteria pel que fa al reconeixement, mesurament i comptabilitat de les seves transaccions, operacions i fets per a l'elaboració i presentació de la informació financera individual i consolidada de la Societat.

Concretament, pel que fa a polítiques comptables, l'Àrea d'Administració Financera és l'encarregada de resoldre qualsevol qüestió comptable que presenti dubtes sobre la seva interpretació, ja sigui perquè es tracta d'una nova tipologia d'operació o per qualsevol canvi normatiu. Així mateix, en el cas d'operacions singulars, l'Àrea d'Administració Financera prepara documentació relativa a la seva anàlisi i l'estudi de l'impacte comptable d'aquestes operacions.

D'altra banda, també fa el seguiment del desenvolupament normatiu, associat a aspectes comptables, i té entre les seves responsabilitats la formació i actualització tècnica del personal afectat.

Adicionalment, hi ha una Política de Comptabilitat i Control de Gestió, un Manual de polítiques comptables del Grup i altres manuals de procediments comptables més específics aplicables al Grup. Es pot accedir a tots aquests documents des de la intranet de Criteriacaixa.

F.4.2. Mecanismes de captura i preparació de la informació financera amb formats homogenis, d'aplicació i utilització per totes les unitats de l'entitat o del Grup, que facin de suport dels estats financers principals i les notes, així com la informació que es detalli sobre el SCIIF.

En relació amb aquesta qüestió, les entitats haurien d'informar de les característiques essencials de les aplicacions informàtiques emprades per les unitats que componen l'entitat i el seu grup, per tal de facilitar la informació que sustenta els estats financers, incloent-hi els utilitzats en el procés d'agregació i consolidació de la informació reportada per les diferents unitats.

El Grup Criteria disposa d'eines informàtiques que assegurin la integritat i homogeneïtat en els processos de captura i elaboració de la informació financera. Així mateix, totes les aplicacions disposen de mecanismes de contingència tecnològica, de manera que s'assegura la conservació i l'accessibilitat de les dades davant qualsevol circumstància.

A fi d'elaborar la informació consolidada, tant Criteriacaixa com les societats que formen el perímetre del Grup Criteria fan servir, mitjançant eines especialitzades, mecanismes de captura, anàlisi i preparació de les dades amb formats homogenis. Així mateix, el pla de comptes comptables, integrat en l'aplicació de consolidació, s'ha definit per complir els requeriments dels diferents reguladors.

L'eina informàtica GRC Suite garanteix la integritat del SCIIF i reflecteix de manera uniforme la totalitat d'activitats dels processos i les associa als riscos i controls existents.

F.5. Supervisió del funcionament del sistema: La informació per desglossar hauria de permetre entendre com se supervisa el SCIIF, per tal de prevenir i resoldre deficiències en el disseny i el funcionament, així com per corregir les incidències o debilitats detectades. La informació per desglossar està relacionada amb la supervisió del SCIIF, que té com a responsable el comitè d'auditoria, i hauria de ser un reflex de les actuacions que s'hagin dut a terme durant l'exercici.

F.5.1. Les activitats de supervisió del SCIIF dutes a terme pel comitè d'auditoria, així com si l'entitat té una funció d'auditoria interna que tingui entre les seves competències la de suport al comitè en la seva tasca de supervisió del sistema de control intern, incloent-hi el SCIIF. Així mateix, cal informar de l'abast de l'avaluació del SCIIF duta a terme en l'exercici i del procediment pel qual l'encarregat d'executar l'avaluació comunica els seus resultats, si l'entitat disposa d'un pla d'acció que detalli les eventuais mesures correctores, i si s'ha considerat el seu impacte en la informació financera.

Les activitats de supervisió del SCIIF es refereixen a les fetes pel comitè d'auditoria. L'entitat hauria d'incloure, en la resposta, informació sobre si aquestes activitats inclouen (i) l'aprovació dels plans d'auditoria; (ii) la determinació de qui els ha d'executar; (iii) l'avaluació de la suficiència dels treballs efectuats; (iv) la revisió i l'avaluació dels resultats i la consideració del seu efecte en la informació financera, i (v) la prioritització i el seguiment de les accions correctores.

En relació amb la funció d'auditoria interna, s'hauria d'informar de la seva posició en l'organigrama, de les seves relacions de dependència, de les principals activitats que duu a terme i d'altres aspectes rellevants (recursos disponibles, exclusivitat en el desenvolupament de la funció, etcètera).

Les revelacions sobre l'abast de l'avaluació del SCIIF haurien de permetre saber fins a quin punt els diferents components de la informació financera publicada han estat supervisats en l'exercici i amb quina extensió (per exemple, si s'ha avaluat el procés d'identificació i avaluació de riscos d'error en la informació financera; si s'han avaluat les pràctiques sobre l'entorn de control i els controls sobre els sistemes d'informació; si s'han revisat tant l'eficàcia del disseny com el funcionament efectiu del sistema, etcètera).

Sens perjudici de les funcions del Consell d'Administració en matèria de gestió i control de riscos, correspon a la Comissió d'Auditoria i Control supervisar el procés d'elaboració i presentació de la informació financera i l'eficàcia dels sistemes de control interns i de gestió de riscos de la Societat, així com discutir amb els auditors de comptes les debilitats significatives del sistema de control intern que, si escau, es detectin en el desenvolupament de l'auditoria.

Les funcions i activitats de la Comissió d'Auditoria i Control relacionades amb la supervisió del procés d'elaboració i presentació de la informació financera s'expliquen amb detall a l'epígraf F.1.1.

A més, la Comissió d'Auditoria i Control duu a terme, entre altres, les activitats següents:

- Revisió i, si escau, elevació al Consell d'Administració perquè l'aprovi, del Pla Anual d'Auditoria Interna. S'avalua que el seu abast sigui suficient per donar una cobertura adequada als principals riscos als quals està exposada Criteriacaixa i les seves filials participades al 100%.¹.
- La revisió i avaluació de les conclusions de les auditories efectuades, tant internes com externes, i el seu possible impacte a la informació financera, si escau.
- El seguiment de les accions correctores, tenint en compte la prioritització atorgada a cadascuna.

Criteriacaixa té una funció d'Auditoria Interna la missió de la qual consisteix a assegurar la gestió i supervisió adequades del sistema de control intern i la gestió de riscos de Criteriacaixa i les seves filials participades al 100%. Aquesta funció, que depèn de la Direcció de l'Àrea d'Auditoria i Control Intern, reporta funcionalment a la Comissió d'Auditoria i Control i depèn administrativament de la Direcció General. Desenvolupa la seva activitat sota els principis d'independència, objectivitat i confidencialitat, tal com recull la Norma Reguladora de la funció d'Auditoria Interna, que va aprovar el Consell d'Administració després que la Comissió d'Auditoria i Control la revisés.

La seva missió consisteix, d'una banda, a afegir valor i millorar l'efectivitat del sistema de control intern a les diverses Àrees de Criteriacaixa i les seves filials participades al 100% i contribuir a la consecució dels seus objectius i, d'altra banda, a aportar un enfocament sistemàtic i disciplinat en l'avaluació i millora dels processos de gestió de riscos i controls establerts a Criteriacaixa i les seves filials participades al 100%.

Auditoria Interna es responsabilitza de:

- Desenvolupar la seva actuació professional de conformitat amb les normes i procediments d'auditoria interna generalment acceptats.
- Elaborar una planificació anual de les activitats d'Auditoria Interna, centrada en els riscos principals identificats dins de Criteriacaixa i les seves filials participades al 100%.
- Presentar la planificació anual a la Comissió d'Auditoria i Control perquè la revisi i, si escau, l'elevi al Consell d'Administració perquè l'aprovi.

¹ A efectes aclaridors, Saba Infraestructuras, S.A., participada al 99,50% de Criteriacaixa, i el seu grup de societats té el seu propi departament d'Auditoria Interna i periòdicament informa l'Àrea d'Auditoria Interna de Criteriacaixa de l'actualització dels principals riscos als quals s'enfronta la societat, del pla anual d'auditoria, així com de les conclusions dels treballs d'auditoria.

- Atendre els requeriments dels organismes reguladors o supervisors, i donar resposta a les sol·licituds ad hoc que formulin els Òrgans de Govern o la Direcció.
- Fer el seguiment de la implantació de les recomanacions formulades als informes d'Auditoria Interna.

En la realització dels seus treballs, Auditoria Interna:

- Identifica els objectius i analitza l'efectivitat dels controls establerts.
- Verifica el compliment adequat dels controls establerts.
- Identifica oportunitats de millora d'aquests controls.
- Comunica les seves conclusions a l'Àrea auditada, de la qual recull una resposta sobre la conclusió.
- Emet un informe, en què es formula una opinió i, si escau, s'exposen les recomanacions sobre el procés auditat.

En concret, Auditoria Interna emet anualment un informe global, en què s'inclou una avaluació del funcionament del SCIIF durant l'exercici, que, juntament amb la revisió dels controls existents en auditories d'altres processos, permet concloure sobre l'estat del SCIIF en l'àmbit del Grup Criteria.

L'avaluació anual del SCIIF a 31 de desembre de 2018 s'ha centrat en les activitats següents:

- Revisió de l'aplicació del marc de referència definit al document «Control Intern sobre la informació financera a les entitats cotitzades» que promou la CNMV com un estàndard de bones pràctiques en la matèria.
- Verificació de l'aplicació de la Política i del Procés del SCIIF a fi de poder assegurar que el SCIIF en l'àmbit del Grup Criteria és adequat i eficaç.
- Verificació del funcionament de l'eina GRC Suite, que té com a objectiu monitorar el funcionament del SCIIF mitjançant activitats de control i avaluacions dirigides als empleats de les Àrees que intervenen en l'elaboració de la informació financera.
- La valoració del funcionament del procés de certificació interna ascendent dels controls clau.
- L'avaluació de la documentació descriptiva dels processos, riscos i controls rellevants en l'elaboració de la informació financera.

El resultat de l'avaluació del SCIIF es comunica a la Comissió d'Auditoria i Control i a la Direcció. Els informes contenen recomanacions, la seva criticitat i un termini de resolució d'aquestes, juntament amb un pla d'acció que detalla les mesures correctores per a la mitigació dels riscos a la informació financera.

F.5.2. Si disposa d'un procediment de discussió mitjançant el qual l'auditor de comptes (d'acord amb el que estableixen les NTA), la funció d'auditoria interna i altres experts puguin comunicar a l'alta direcció i al comitè d'auditoria o als administradors de l'entitat les debilitats significatives de control intern identificades durant els processos de revisió dels comptes anuals o aquells altres que els hagin estat encomanats. Així mateix, cal

informar de si disposa d'un pla d'acció que intenti corregir o mitigar les debilitats observades.

L'entitat hauria d'informar de si el comitè d'auditoria ha establert un procediment formal que asseguri la comunicació sobre les debilitats significatives de control intern als òrgans esmentats en la qüestió, així com si aquest procediment inclou l'avaluació i la correcció dels seus efectes en la informació financera.

CriteriaCaixa manté una comunicació fluida amb l'auditor de comptes, i aquest amb els membres de la Comissió d'Auditoria i Control. La Direcció està permanentment informada de les conclusions a les quals s'arriba en els processos de revisió dels comptes anuals. L'auditor de comptes assisteix la Comissió d'Auditoria i Control, en què informa del pla d'auditoria, la feina de revisió de la informació financera, tant anual com intermèdia, i les seves conclusions abans de formular els comptes, incloent-hi, si escau, les debilitats de control intern.

D'altra banda, les revisions d'Auditoria Interna, en els diferents àmbits d'actuació, conclouen amb l'emissió d'un informe que avalua els riscos rellevants i l'efectivitat del control intern dels processos i les operacions que són objecte d'anàlisi; que identifica i valora les possibles debilitats i carències de control, i que formula recomanacions per a la seva esmena. Els informes d'Auditoria Interna es remeten a la Direcció i s'informa la Comissió d'Auditoria i Control de les principals conclusions de tots els informes. A més, existeix un *reporting* recurrent a la Comissió d'Auditoria i Control en cadascuna de les seves sessions ordinàries sobre les activitats desenvolupades per Auditoria Interna, amb informació específica sobre aquelles debilitats significatives que s'han detectat en les revisions efectuades durant el període de *reporting*.

Auditoria Interna efectua un seguiment continuat del compliment de totes les recomanacions emeses. Aquesta informació de seguiment, així com les incidències rellevants identificades a les revisions d'Auditoria Interna, es comuniquen a la Comissió d'Auditoria i Control i a la Direcció.

- F.6. Altra informació rellevant:** Les entitats, segons les seves circumstàncies particulars, han de desglossar en aquest apartat totes les informacions addicionals que considerin necessari facilitar per interpretar millor els mecanismes que componen el SCIIF, sempre que no estiguin ja recollides en la resposta a les qüestions anteriors.

N/A

- F.7. Informe de l'auditor extern**

- F.7.1. Si la informació del SCIIF remesa als mercats ha estat sotmesa a revisió per part de l'auditor extern, cas en el qual l'entitat hauria d'incloure l'informe corresponent com a annex. En cas contrari, hauria d'informar-ne dels motius.**

Si l'apartat F de l'IAGC, relatiu a la descripció de les principals característiques dels sistemes interns de control i gestió de riscos en relació amb el procés

d'emissió de la informació financera, ha estat revisat per l'auditor extern, d'acord amb la guia d'actuació professional establerta per les corporacions, l'informe es publicarà íntegrament com a annex a l'IAGC. En cas contrari, l'IAGC haurà de contenir una explicació de les raons que justifiquen que la informació relativa al SCIIF no hagi estat revisada per l'auditor.

Alternativament, en cas que l'auditor hagi fet una revisió de més abast sobre la base d'estàndards d'auditoria generalment i internacionalment reconeguts i utilitzant com a referència un marc de control intern generalment reconegut, que ofereixin un cert nivell de seguretat sobre el disseny o funcionament o eficàcia, del SCIIF (com, per exemple, l'informe a l'efecte del compliment de la llei SOX als EUA), l'informe s'haurà de publicar, així mateix, com a annex a l'IAGC.

En aplicació de la recomanació inclosa a la Guia d'Actuació sobre l'Informe de l'Auditor referida a la Informació relativa al Sistema de Control Intern sobre la Informació Financera de les entitats cotitzades, publicada per la Comissió Nacional del Mercat de Valors al seu web, Criteriacaixa ha sotmès a revisió per part de l'auditor de comptes el contingut de la informació relativa al Sistema de Control Intern de la Informació Financera. A l'Informe resultant es conclou que, com a resultat dels procediments aplicats sobre la informació relativa al SCIIF, no s'han posat de manifest inconsistències o incidències que la puguin afectar.

L'informe s'inclou com a Annex a aquest Informe Anual de Govern Corporatiu.

G ALTRES INFORMACIONS D'INTERÈS

- A.2: Criteri Caixa està íntegrament participada per la Fundació Bancària "la Caixa", per la qual cosa no és procedent emplenar aquest apartat.
- C.1.8: El mandat dels Consellers és de 4 anys, amb la possibilitat de ser reelegits indefinidament per períodes de la mateixa durada.
- C.1.11: La posició de Secretari del Consell d'Administració està vacant des del 18 d'octubre de 2016. El Vicesecretari del Consell d'Administració no té la condició de Conseller.
- C.2.2: La Comissió de Nomenaments i Retribucions ha pres nota, a la reunió de data 13 de març de 2019, que, tenint en compte del nomenament d'Isabel Estapé Tous com a Patrona de la Fundació Bancària "la Caixa", ha perdut la condició de Consellera independent de la Societat, i s'ha de requalificar com a Consellera dominical, cosa que es formalitzarà durant l'exercici en curs. Aquesta requalificació implicarà modificacions en la composició de les Comissions del Consell d'Administració a fi de complir amb la normativa vigent.

No hi ha comissió executiva o delegada. Tampoc no existeix cap comissió estratègica i inversions ni cap altra comissió diferent de les d'Auditoria i Control i Nomenaments i Remuneracions.

- D.3: Els contractes de cobertures de tipus d'interès per valor nocional de 1.100.000.000 d'euros es van subscriure el 2015.
- Es fa constar que tota la informació sobre CaixaBank referida a l'apartat F.3.2 d'aquest document s'ha elaborat a partir d'informació proporcionada per aquesta entitat.

Aquest informe anual de govern corporatiu s'ha aprovat al consell o òrgan d'administració de l'entitat, a la sessió de data 14 de març de 2019.

Indiqui els consellers o membres de l'òrgan d'administració que hagin votat en contra o s'hagin abstingut en relació amb l'aprovació d'aquest informe.

Aquest informe anual de govern corporatiu s'ha aprovat per unanimitat.